

**UTENOS RAJONO SAVIVALDYBĖS
KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA**

**FIZINĖS IR INFORMACINĖS APLINKOS PRITAIKYMAS IR PRIEINAMUMAS ASMENIMS
SU NEGALIA UTENOS RAJONO SAVIVALDYBĖJE**

AUDITO ATASKAITA

2023 m. liepos 17 d. Nr. A-4

Utena

Auditas atliktas, vykdant 2022 m. rugpjūčio 29 d. pavedimą Nr. PV-5

Auditą atliko savivaldybės kontrolieriaus patarėja Dalia Petronienė

Auditas pradėtas 2022 m. rugpjūčio 29 d.

Auditas baigtas 2023 m. liepos 17 d.

Su audito ataskaita galima susipažinti Kontrolės ir audito tarnybos interneto puslapyje adresu www.utena.lt

TURINYS

PAGRINDINIAI FAKTAI	3
SANTRAUKA.....	4
ĮŽANGA.....	8
AUDITO REZULTATAI	9
1. Ar pakankami savivaldybės veiksmai, pritaikant viešosios paskirties pastatus ir Utenos miesto parkus asmenų su negalia poreikiams?.....	9
2. Ar pakankami ir tinkami savivaldybės veiksmai, organizuojant būsto ir jo aplinkos pritaikymą asmenų su negalia poreikiams?.....	12
3. Ar savivaldybės ir savivaldybės subjektų interneto svetainėse pateikta informacija savarankiškai prieinama asmenims su negalia?	15
4. Ar asmenų su negalia socialinei integracijai savivaldybės strateginiuose veiklos planuose suplanuotos priemonės yra rezultatyvios?.....	17
REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS	19
PRIEDAI	24
1 priedas. Santrumpos ir sąvokos	24
2 priedas. Audito apimtis ir metodai	25
3 priedas. Informacija apie Utenos rajono savivaldybės pastatų ir/ar juose esančių savivaldybės subjektų patalpų pritaikymą asmenims su negalia	29
4 priedas. Asmenims su negalia nepritaikytų Utenos rajono savivaldybės pastatų ir/ar juose esančių savivaldybės subjektų patalpų pavyzdžiai	31

PAGRINDINIAI FAKTAI

2021-2022 metais asmenų su negalia specialiesiems poreikiams buvo pritaikyti 28 būstai, iš jų:

Iš 2021 metais asmenų, pateikusių prašymus dėl būsto pritaikymo, nebuvo patenkintas nė vienas prašymas (išskyrus 4 prašymus kompensuoti techninių priemonių įsigijimo lėšas vaikams

2021 metais pritaikyta 18 būstų

Iš 2022 metais asmenų, pateikusių prašymus, 1 prašymas patenkintas

2022 metais – 10 būstų

Iš vertintų 48 savivaldybės subjektų, kurie teikia viešąsias paslaugas, tik 15 subjektų patalpos pritaikytos asmenims su negalia

Į 21 iš 48 savivaldybės subjektą asmenys su negalia visai nepatenka arba patenka tik į pirmą aukštą

Į 12 subjektų patalpas asmenys su negalia gali patekti ir savarankiškai judėti, tačiau patalpose yra elementų, trukdančių savarankiškam judėjimui

7 iš 16 vertintų įstaigų interneto svetainėse pateikta informacija savarankiškai prieinama asmenims su negalia

SANTRAUKA

Audito svarba

Aplinkos prieinamumas asmenims su negalia yra viena iš pagrindinių jų savarankiškumo sąlygų.

Pasirūpinti, kad žmonėms su negalia būtų prieinamos reikalingos įstaigos, objektai, informacija būtų pateikta patogiai ir suprantamai, o paslaugos pritaikytos neįgaliųjų poreikiams – tai pasiekti iki 2030 metų numatyta, įgyvendinant Neįgaliesiems tinkamos aplinkos visose gyvenimo srityse plėtros programą, kurią patvirtino Vyriausybė¹.

Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatyme² nustatyta atsakomybė savivaldybių institucijoms ir įstaigoms dėl viešosios paskirties pastatų, būsto ir jo aplinkos pritaikymo asmenų su negalia specialiesiems poreikiams tenkinti.

Prieštaringas fizinės ir informacinės aplinkos prieinamumo ir pritaikymo asmenims su negalia reglamentavimas Lietuvos Respublikos teisės aktais kelia problemų dėl viešosios aplinkos ir gyvenamosios aplinkos pritaikymo, dėl interneto svetainių prieinamumo asmenims su negalia.

Audito metu įvertinus savivaldybėje planuotus ir vykdytus projektus bei priemones dėl pastatų prieinamumo, matyti, kad aplinkos pritaikymas asmenims su negalia atliktas tik vykdant pastatų ar patalpų atnaujinimo (modernizavimo), rekonstravimo ar remonto darbus. Pavienėse patalpose (tiek įstaigose, tiek gyvenamuosiuose būstuose) buvo vykdomi tik fragmentiniai pritaikymo darbai (kai kuriose įstaigose įrengtas pandusas arba pritaikytos sanitarinės patalpos ir pan.), todėl asmenims su negalia užtikrinamas tik dalinis fizinės aplinkos prieinamumas. Daugelis negalią turinčių žmonių vis dar neturi galimybės savarankiškai naudotis ir informacija, skelbiama Utenos rajono savivaldybės ir jos subjektų interneto svetainėse dėl šių svetainių nepritaikymo.

Audito metu apžiūrėję pastatus ir juose teikiančią paslaugas savivaldybės subjektų patalpas bei išklaušę Utenos neįgaliųjų draugijos narių pastebėjimus, įsitikinome, kad asmenų su negalia gyvenamojoje, kultūros ir savivaldybės administravimo subjektų aplinkoje, atsižvelgiant pagal negalios sunkumą, susiduriama su problemomis, patenkant į pastatus ir judant jų viduje (kelias iš parkavimo aikštelės iki įėjimo į pastatą yra su kliūtimis, negalima laiptais patekti į pastatą, nes nėra panduso, prie laiptų nėra turėklų, laiptai statūs, iškilūs durų slenksčiai, klientų aptarnavimo vietos yra ne pirmame aukšte ir patekti į kitus aukštus neįmanoma, pastatuose esantys sanitariniai mazgai nepritaikyti judėjimo negalią turintiems asmenims).

Apklausę ir įvertinę 60 Lietuvos savivaldybių duomenis, nustatėme, kad būsto ir jo aplinkos pritaikymo procesai Utenos rajono savivaldybėje tęsiasi per pusę ilgiau nei vidutiniškai kitose šalies savivaldybėse; savivaldybės ir savivaldybės subjektų interneto svetainėse paskelbta informacija pateikta neįgaliesiems neprieinama forma, o savivaldybės planavimo dokumentuose suplanuotos priemonės, susijusios su neįgaliųjų integracija į Utenos rajono bendruomenę, laiku neįgyvendintos.

Suprasdami būsto ir jo aplinkos, viešosios paskirties pastatų pritaikymo, informacijos prieinamumo svarbą, atlikome šį veiklos auditą. Tikimės, kad audito rezultatai padės rezultatyviau plėtoti fizinės ir informacinės aplinkos pritaikymą asmenų su negalia poreikiams.

¹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. lapkričio 10 d. nutarimas Nr. 933 „Dėl 2021–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos neįgaliesiems tinkamos aplinkos visose gyvenimo srityse plėtros programos patvirtinimo“.

² Lietuvos Respublikos neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo 11 straipsnio 3 dalis (aktuali redakcija nuo 2023-04-01).

Audito tikslas ir apimtis

Audito tikslas - įvertinti, ar Utenos rajono savivaldybėje rezultatyviai organizuojamas ir vykdomas fizinės ir informacinės aplinkos pritaikymas ir prieinamumas asmenims su negalia.

Pagrindiniai audito klausimai:

- ar pakankami savivaldybės veiksmai, pritaikant viešosios paskirties pastatus ir Utenos miesto parkus asmenų su negalia poreikiams;
- ar pakankami ir tinkami savivaldybės veiksmai, organizuojant būsto ir jo aplinkos pritaikymą asmenų su negalia poreikiams;
- ar savivaldybės subjektų interneto svetainėse pateikta informacija savarankiškai prieinama asmenims su negalia;
- ar asmenų su negalia socialinei integracijai savivaldybės strateginiuose veiklos planuose suplanuotos priemonės yra rezultatyvios.

Audituojami subjektai - Utenos rajono savivaldybės administracija ir savivaldybės administravimo subjektai.

Audituotas laikotarpis – 2021 – 2022 metai, esamos situacijos vertinimui – 2023 metų I ketvirtis.

Audito įrodymams gauti taikėme dokumentų peržiūros, pokalbio, palyginamosios analizės metodus, patikrinimo, apklausos, apžiūros procedūras. Audito apimtis ir taikyti metodai išsamiau aprašyti ataskaitos 2 priede „Audito apimtis ir metodai“.

Auditas atliktas pagal Tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus (TAAIS)³.

Pagrindiniai audito rezultatai

Audito rezultatai atskleidė, kad Utenos rajono savivaldybėje nepakankamai rezultatyviai organizuojamas ir vykdomas fizinės ir informacinės aplinkos pritaikymas ir prieinamumas asmenims su negalia: pastatų ir juose esančių patalpų nepritaikymas arba tik dalinis pritaikymas žmonėms su negalia, ilgai trunkantys būsto ir jo aplinkos pritaikymo procesai, neįgaliesiems nepritaikytos savivaldybės ir savivaldybės subjektų interneto svetainės yra trukdžiai šiems žmonėms gyventi savarankiškai.

1. Nepakankamas savivaldybės viešosios paskirties pastatų pritaikymas asmenims su negalia neužtikrina jų poreikių

31 proc. savivaldybei nuosavybės teise priklausančiuose pastatuose esančių subjektų patalpos asmenims su negalia yra prieinamos, t. y. šie žmonės gali savarankiškai patekti į pastatą ir savarankiškai judėti jo erdvėse.

69 proc. subjektų ir/ar jų patalpų asmenims su judėjimo negalia yra nepritaikyti ar iš dalies pritaikyti, tame skaičiuje 31 proc. sudaro savivaldybės subjektai, esantys pastatuose, į kuriuos asmenys su negalia savarankiškai patekti negali (į pastatus patenkama tik laiptais), 13 proc. sudaro subjektai, kuriuose asmenys su negalia gali naudotis tik pirmame aukšte esančiomis patalpomis, (į II aukštą veda laiptai), 25 proc. sudaro subjektai, į kuriuos asmenys su negalia gali patekti ir judėti

³ 3000 TAAIS „Veiklos audito standartas“, prieiga per internetą <http://vkontrolė.lt/page.aspx?id=350>

patalpose tik su kitų asmenų pagalba (sunkus privažiavimas iki pastato, patalpose statūs slenksčiai, siauros durys, nepritaikytos sanitarinės patalpos).

Į visus Utenos miesto parkus asmenys su negalia gali patekti savarankiškai.

Savivaldybė nedisponuoja duomenimis apie jai priklausančių objektų pritaikymą asmenų su negalia poreikiams, kas trukdo kryptingai planuoti tam skirtas priemones (ataskaitos 1 skyrius).

2. Būsto ir jo aplinkos pritaikymo procesai galėtų būti spartesni

Iš tais pačiais metais pateiktų prašymų būsto pritaikymo darbams 2021 m. nebuvo patenkintas nė vienas prašymas (išskyrus 4 prašymus kompensuoti lėšas, skirtas vaikams su sunkia negalia už įsigytas sensorines priemones), 2022 metais – patenkintas tik 1 prašymas.

Utenos rajono savivaldybėje būsto pritaikymo procesas (nuo asmenų su negalia prašymo pritaikyti būstą pateikimo iki būsto pritaikymo darbų pabaigos) tęsiasi 2,5 metų. Šis laikotarpis yra per pusę ilgesnis, nei kitų savivaldybių vidurkis (ataskaitos 2 skyrius).

3. Savivaldybės ir savivaldybės subjektų interneto svetainės nepritaikytos asmenims su negalia

Tik 7 subjektų iš 16 vertintų, interneto svetainėse aiškiai matomoje vietoje yra piktograma su veikiančiais valdymo įrankiais, kurių pagalba regėjimo negalią turintys asmenys internete patalpintą informaciją gali prisitaikyti jiems prieinama forma (ataskaitos 3 skyrius).

4. Savivaldybės planavimo dokumentuose numatytos priemonės viešųjų pastatų pritaikymui asmenims su negalia laiku neįgyvendinamos, o būsto ir jo aplinkos pritaikymo rodikliai neatskleidžia šios priemonės rezultatyvumo

Laiku neįvykdomi savivaldybės strateginio planavimo dokumentuose⁴ numatyti projektai, skirti fizinės aplinkos pritaikymui asmenims su negalia, atitolina šių asmenų galimybę savarankiškai naudotis savivaldybės subjektų teikiamomis paslaugomis.

Savivaldybės strateginiame veiklos plane nustatytas uždavinio „Užtikrinti neįgaliųjų socialinę integraciją“ priemonės „Būsto pritaikymas neįgaliesiems“⁵ įgyvendinimo kriterijus – pritaikytų būstų skaičius, neparodo šios priemonės rezultatyvumo, nes nėra galimybės įvertinti, kaip rodiklio vykdymas veikia situaciją, pvz., ar asmenims trumpėja būsto pritaikymo laukimo laikotarpis, ar patenkinti visi tinkami pareiškėjų prašymai ir pan. (ataskaitos 4 skyrius).

Pokyčiai audito metu

Audito ataskaitos projekto derinimo metu Utenos daugiafunkciame sporto centro interneto svetainėje įdiegta piktograma su veikiančiais valdymo įrankiais neįgaliesiems.

Rekomendacijos Utenos rajono savivaldybės administracijai

1. Surinkti ir apibendrinti informaciją apie savivaldybei nuosavybės teise priklausančių pastatų ir/ar patalpų, kuriose viešąsias paslaugas teikia savivaldybės subjektai, pritaikymą neįgaliųjų poreikiams; nustatytų prioritetų pagrindu ilgalaikėje perspektyvoje numatyti priemones,

⁴ Utenos rajono savivaldybės strateginis veiklos planas 2021-2023 metams, patvirtintas Utenos rajono savivaldybės tarybos 2021 m. sausio 28 d. sprendimu Nr. TS-5 ir Utenos rajono savivaldybės strateginis veiklos planas 2022-2024 metams, patvirtintas Utenos rajono savivaldybės tarybos 2022 m. sausio 27 d. sprendimu Nr. TS-4.

⁵ Utenos rajono savivaldybės strateginis veiklos planas 2022-2024 metams, patvirtintas Utenos rajono savivaldybės tarybos 2022 m. sausio 27 d. sprendimu Nr. TS-4.

- užtikrinančias pastatų ir juose esančių patalpų savarankišką prieinamumą asmenims su negalia (1 audito rezultatas).
2. Numatyti ir vykdyti priemones, kurios užtikrintų būsto ir jo aplinkos pritaikymo procesų trukmės sutrumpinimą iki dvylikos mėnesių (2 audito rezultatas).
 3. Utenos rajono savivaldybės interneto svetainėje įdiegti asmenims su negalia skirtą valdymo įrankį (3 audito rezultatas).
 4. Inicijuoti atitinkamos informacijos Utenos rajono savivaldybės interneto svetainėje teikimą lengvai suprantama kalba (angl. „easy-to-read“) (3 audito rezultatas).
 5. Būsto ir jo aplinkos pritaikymo asmenims su negalia priemonei įgyvendinti Savivaldybės strateginio planavimo dokumentuose patvirtinti rodiklius, kurie parodytų šios priemonės rezultatyvumą (4 audito rezultatas).

Rekomendacijos savivaldybės subjektams

1. Atsižvelgiant į numatomus įstaigos veiklos organizavimo ar struktūrinius pokyčius (jei tokių yra), nustatytų prioritetų pagrindu numatyti ir inicijuoti veiksmus, užtikrinančius įstaigos valdomų ir naudojamų pastatų ir/ar patalpų savarankišką prieinamumą asmenims su negalia (1 audito rezultatas).
2. Atsižvelgiant į įstaigos finansines galimybes, priimti sprendimą dėl asmenims su negalia skirto valdymo įrankio įdiegimo interneto svetainėje (3 audito rezultatas).

Rekomendacijų įgyvendinimo priemonės ir terminai, laukiamas audito poveikis ir pokyčių vertinimo rodikliai pateikti ataskaitos dalyje „Rekomendacijų įgyvendinimo planas“.

IŽANGA

Siekiant sukurti palankią aplinką ir sąlygas oriam ir visaverčiam asmenų su negalia gyvenimui Lietuvoje, užtikrinti lygias galimybes ir neįgaliųjų gyvenimo kokybę, vykdomas Neįgaliųjų socialinės integracijos 2021–2023 metų veiksmų planas⁶ – JT neįgaliųjų teisių konvencijos nuostatas įgyvendinantis dokumentas. Prie šio plano įgyvendinimo, vykdydamos Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme⁷ nustatytą savarankiškąją savivaldybių funkciją – sąlygų savivaldybės teritorijoje gyvenančių neįgaliųjų socialiniam integravimui į bendruomenę sudarymas – prisideda ir savivaldybės.

Audito metu sužinojome, kad Utenos rajono savivaldybės veiklos planuose numatytos priemonės, skirtos asmenų su negalia savarankiškumui ir gyvenimo kokybei gerinti laiku neįgyvendinamos, kad asmenims su negalia būsto ir jo aplinkos pritaikymo procesai užsitęsia iki 2,5 metų nuo prašymo pateikimo iki darbų pabaigos, kad iš 48 vertintų subjektų tik į 15-os patalpas asmenys su negalia gali patekti ir judėti jose savarankiškai, kad tik 7 iš 16 peržiūrėtų savivaldybės subjektų interneto svetainėse informacija pateikta asmenims su negalia patogia forma.

Šio audito rezultatai atskleidė ir gerosios praktikos pavyzdžių, kurie parodė, kad savivaldybė imasi veiksmų žmonių, turinčių negalią aplinkos prieinamumui užtikrinti, tačiau dar vis neužtikrinama pakankama pažanga, kad asmenys laisvai galėtų naudotis viešuosiuose pastatuose esančių savivaldybės subjektų teikiamomis paslaugomis bei subjektų interneto svetainėse skelbiama informacija. Tai parodė ir ataskaitoje išdėstytos problemos, susijusios su fizinės ir informacinės aplinkos pritaikymu asmenims su negalia. Dėl šių problemų audito ataskaitoje teikiame išvadas ir rekomendacijas, kurių įgyvendinimas, tikimės, turės įtakos rezultatyvesniam žmonių, turinčių negalią savarankiškumui didinti ir gyvenimo kokybei gerinti.

⁶ Neįgaliųjų socialinės integracijos 2021–2023 metų veiksmų planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2020 m. rugsėjo 8 d. įsakymu Nr. A1-817.

⁷ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 14 punktas.

AUDITO REZULTATAI

1. Ar pakankami savivaldybės veiksmai, pritaikant viešosios paskirties pastatus ir Utenos miesto parkus asmenų su negalia poreikiams?

Neįgalųjų socialinės integracijos įstatyme⁸ nustatyta, kad už viešosios paskirties pastatų pritaikymą neįgalųjų specialiesiems poreikiams atsako savivaldybių institucijos ir įstaigos.

Audito metu laikėmės nuostatos, kad savivaldybės veiksmai, pritaikant viešosios paskirties pastatus ir Utenos miesto parkus asmenų su negalia poreikiams yra pakankami, jei:

- į ne mažiau kaip pusę vertintų savivaldybei nuosavybės teise priklausančiuose pastatuose esančių savivaldybės subjektų asmenys su negalia gali patekti ir šių subjektų patalpose judėti savarankiškai;

- asmenys su negalia gali patekti į visus Utenos miesto parkus;
- Savivaldybės administracija disponuoja duomenimis apie savivaldybei nuosavybės teise priklausančių viešosios paskirties pastatų pritaikymą asmenų su negalia poreikiams.

➤ Audito metu apžiūrėjome ir vertinome fizinės aplinkos pritaikymą žmonėms su negalia 40-je savivaldybei nuosavybės teise priklausančių pastatų ir 1-me privačiame name, kurio patalpose pagal nuomos sutartį veiklą vykdo Utenos A. ir M. Miškinių viešosios bibliotekos padalinys. Minėtuose pastatuose atitinkamas paslaugas gyventojams teikia 48 savivaldybės subjektai (žr. ataskaitos 3 priedą).

Iš 48 audito metu apžiūrėtų subjektų (Utenos rajono savivaldybės administracija ir jos 10 teritorinių padalinių – seniūnijų (toliau – seniūnijos), Utenos A. ir M. Miškinių viešoji biblioteka ir jos 21 padalinys (toliau – bibliotekos), Utenos kultūros centras (toliau – UKC) ir jo 8 skyriai, Utenos kraštotyros muziejus (toliau – muziejus) ir jo 5 padaliniai:

- 15-os⁹ subjektų patalpos yra pritaikytos žmonėms su judėjimo negalia, t. y. šie asmenys gali savarankiškai patekti ir judėti visame pastate ir teritorijoje (kelias į pastatą yra beklūtis – įrengtos bortelių nuožulnios rampos, ties įėjimu į pastatą ir jo erdvėse – praėjimai be slenksčių arba slenksčiai labai žemi, neįgaliesiems pritaikytos sanitarinės patalpos) (žr. 1 pavyzdį).

1 pavyzdys

Geros praktikos pavyzdžiais galima laikyti:

Leliūnų seniūnija įsikūrusi II-me aukšte, tačiau gyventojų aptarnavimui yra naudojamas laiptų automatinis kopiklis-keltuvas; Į Daugailių seniūnijoje esančias II-me aukšte UKC Daugailių skyriaus patalpas asmenys su negalia gali patekti lifto-keltuvo pagalba. Apsilankymų metu pastebėjime geros praktikos pavyzdį Biliakiemio bendruomenės namuose, kur yra įsikūrusi Biliakiemio biblioteka. Nors visas pastatas nėra renovuotas, tačiau atlikus I-me aukšte remontą, buvo pasirūpinta ir asmenų su negalia patekimu į pastatą (šiam pastato aukšte yra Biliakiemio biblioteka, Biliakiemio vaikų dienos centras) bei judėjimu pastato viduje (asmenims su negalia pritaikytos sanitarinės patalpos, plačios durys).

⁸ Lietuvos Respublikos neįgalųjų socialinės integracijos įstatymo 11 straipsnio 3 dalis.

⁹ Utenos savivaldybės administracijos teritoriniai padaliniai – seniūnijos: Daugailių seniūnija, Leliūnų seniūnija, Vyžuonų seniūnija, Utenos miesto seniūnija; Utenos A. ir M. Miškinių viešoji biblioteka ir jos padaliniai: Leliūnų biblioteka, Sirutėnų biblioteka, Biliakiemio biblioteka, Vaikutėnų biblioteka, Vilučių biblioteka, Aukštakalnio biblioteka; Utenos kultūros centras ir jo skyriai: Daugailių skyrius, Leliūnų skyrius; Utenos kraštotyros muziejaus padalinys Utenos laisvės kovų muziejus.

- 12-je¹⁰ subjektų žmonės, turintys negalią, galėtų patekti į pastatą ir judėti visame pastate ir teritorijoje savarankiškai, tačiau dėl įvairių trukdžių, jiems reikalinga kito asmens pagalba (žr. 2, 3 pavyzdžius):

2 pavyzdys

Kuktiškių seniūnija ir UKC Kuktiškių skyrius yra viename pastate, kurio patalpos pritaikytos asmenims su negalia, tačiau į pastatą šie asmenys gali patekti tik su kitų asmenų pagalba naudodamiesi privačiose valdose esančiu keliuku (žr. ataskaitos 4 priedo 1 pav.); Juknėnų, Antalgės, Pakalnių, Kirdeikių bibliotekose, UKC Saldutiškio, UKC Užpalių, UKC Tauragnų skyriuose asmenims su negalia nepritaikytos sanitarinės patalpos ir/ar lauko erdvės; į UKC Sudeikių skyrių galima patekti pandusu, tačiau apribotos galimybės judėti patalpų viduje (aukšti durų slenksčiai, nepritaikytos sanitarinės patalpos, siauros durys); privažiavimas iki UKC Saldutiškio skyriaus pastato asmenims su negalia – sudėtingas (per pievą vedantis lauko takelis); Tradicinių amatų centro „Svirnas“ sanitarinės patalpos nepritaikytos asmenims su negalia (nėra ranktūrių).

3 pavyzdys

Utenos A. ir M. Miškinių literatūrinėje - etnografinėje sodyboje yra 3 pastatai, iš kurių į 2 pastatus asmenys su negalia be kitų pagalbos patekti negali (į pastatus galima patekti tik laiptais, patalpose – aukšti slenksčiai) (žr. ataskaitos 4 priedo 2 pav.).

- 6-se¹¹ subjektuose žmonės, turintys negalią, gali naudotis tik pirmame pastato aukšte esančiomis patalpomis (žr. 4, 5 pavyzdžius):

4 pavyzdys

Į Utenos rajono savivaldybės administracinio pastato II ir III aukštuose esančius skyrius asmenys su negalia patekti negali. Utenos kraštotyros muziejuje asmenys su negalia negali patekti į II-me aukšte ir rūsyje esančias ekspozicijų sales.

Vytauto Valiušio keramikos muziejuje ir meno centre (Utenos kraštotyros muziejaus padalinys įsikūręs dviejuose pastatuose) asmenys su negalia gali lankytis tik I-me aukšte esančiose patalpose, į II – o aukšto patalpas galima patekti tik laiptais.

Į Tauragnų krašto muziejų, esantį II - me aukšte, asmenys su negalia savarankiškai laiptais negali patekti (žr. ataskaitos 4 priedo 3 pav.), o į I - me aukšte esančią edukacinę muziejaus klasę savarankiškai patekti trukdo aukštas durų slenkstis; neįgaliesiems nepritaikytos I -me aukšte esančios sanitarinės patalpos.

5 pavyzdys

Tauragnų ir Saldutiškio seniūnijos (žr. ataskaitos 4 priedo 4 pav.) įsikūrusios per du aukštus, tačiau į II - ą aukštą laiptais asmenys su negalia patekti negali.

- 15-os¹² subjektų patalpos yra asmenims su negalia neprieinamos, t. y. žmonės su negalia į pastatą (ar į patalpas), kuriame įsikūrę šie subjektai, patekti negali (žr. 6, 7 pavyzdžius):

6 pavyzdys

Į pastatus, kuriuose yra Sudeikių ir Užpalių seniūnijos (žr. ataskaitos 4 priedo 5 ir 10 pav.), Radeikių biblioteka, Daugailių biblioteka (žr. ataskaitos 4 priedo 6 pav.), Saldutiškio biblioteka, Sudeikių biblioteka, Klykių biblioteka, Tauragnų biblioteka, Pačkėnų biblioteka (žr. ataskaitos 4 priedo 7 pav.), Kaniūkų biblioteka, Užpalių biblioteka, Vyžuonų biblioteka (žr. ataskaitos 4 priedo 9 pav.), Kuktiškių biblioteka, UKC Vyžuonų skyrius žmonės su negalia savarankiškai negali patekti dėl jiems nepritaikytų laiptų.

¹⁰ Kuktiškių seniūnija, Juknėnų, Antalgės, Pakalnių, Kirdeikių bibliotekos, UKC Saldutiškio skyrius, UKC Kuktiškių skyrius, UKC Sudeikių skyrius, UKC Tauragnų skyrius, UKC Užpalių skyrius, Tradicinių amatų centras „Svirnas“, Utenos A. ir M. Miškinių literatūrinė-etnografinė sodyba.

¹¹ Utenos rajono savivaldybės administracijos skyriai, išskyrus tuos, kurie yra I - me aukšte (Architektūros ir teritorijų planavimo skyrius, dalis Socialinių paslaugų ir sveikatos apsaugos skyriaus) ir vadovaujantys savivaldybės asmenys; Tauragnų seniūnija, Saldutiškio seniūnija, Utenos kraštotyros muziejus ir jo padaliniai – Vytauto Valiušio keramikos muziejus ir meno centras, Tauragnų krašto muziejus.

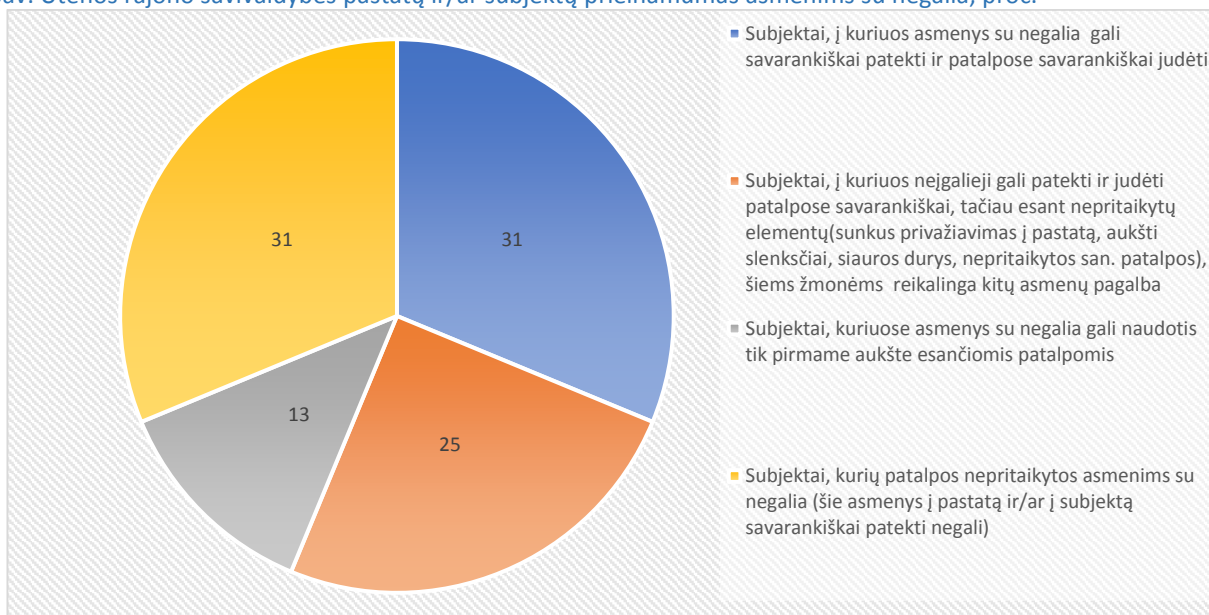
¹² Sudeikių seniūnija, Užpalių seniūnija, Utenos seniūnija, Radeikių, Daugailių, Saldutiškio, Sudeikių, Klykių, Tauragnų, Pačkėnų, Kaniūkų, Užpalių, Vyžuonų, Kuktiškių bibliotekos, UKC Vyžuonų skyrius.

7 pavyzdys

Į Utenos rajono administracijoje I-me aukšte esančią Utenos seniūniją ir dalį Socialinių reikalų ir sveikatos apsaugos skyriaus kabinetų asmenys su negalia patekti negali (kliūtis – laipteliai).

Prieinamumas procentine išraiška pavaizduotas 1 pav.

1 pav. Utenos rajono savivaldybės pastatų ir/ar subjektų prieinamumas asmenims su negalia, proc.

Atlikus 41 pastato (40 savivaldybei nuosavybės teise priklausančių pastatų ir 1 privataus namo, kurio patalpose pagal nuomos sutartį veiklą vykdo Utenos A. ir M. Miškiniių viešosios bibliotekos padalinys), kuriame paslaugas teikia 48 savivaldybės subjektai, apžiūrą, nustatyta, kad į 21 šio pobūdžio savivaldybės subjektą asmenys su negalia arba visai negali patekti, arba patenka tik į pirmą aukštą, todėl naudotis šių subjektų teikiamomis paslaugomis savarankiškai negali.

Savivaldybei neužtikrinant pastatų ir juose esančių subjektų prieinamumo, pažeidžiama žmonių su negalia teisė lygiomis galimybės naudotis minėtų subjektų teikiamomis paslaugomis.

Pažymėtina, kad nustatėme atvejus, kai pritaikytomis (po remonto, renovacijos) patalpomis žmonės ne visada gali pasinaudoti (žr. 8, 9 pavyzdžius):

8 pavyzdys

Vyžuonų seniūnija ir Vyžuonų biblioteka yra suremontuotose Vyžuonų mokyklos I- o aukšto patalpose, tačiau į biblioteką galima patekti tik per seniūnijos patalpas (patekimui į seniūnijos patalpas yra įrengtas pandusas, o į bibliotekos – laiptai). Kadangi seniūnijos darbo laikas skiriasi nuo bibliotekos darbo laiko¹³, tai nedirbant seniūnijai, į Vyžuonų bibliotekos patalpas žmonės su negalia laiptais patekti negali (žr. ataskaitos 4 priedo 9 pav.).

9 pavyzdys

Pastate, kuriame įsikūręs Utenos kultūros centro Saldutiškio skyrius, patalpos buvo renovuotos, tačiau patekti į pastatą asmenims su negalia – sudėtinga (į pastatą bendruomenės nariai patenka aukštais laiptais, o žmonės su judėjimo negalia gali privažiuoti tik iš kitos pastato pusės - pievos takeliu).

➤ Audito metu apžiūrėję Utenos mieste esančius 4 parkus (Vyžuonų parką, Krašunos parką, Dauniškio parką ir Miesto sodą) nustatėme, kad žmonės su judėjimo negalia gali į juos patekti ir juose savarankiškai judėti. Tuo tikslu miesto parkuose įrengti pėsčiųjų takai, maršrutai atskirti nuo

¹³ Vyžuonų seniūnija dirba pirmadieniais-ketvirtadieniais nuo 8.00 val. iki 17.00 val., penktadieniais - nuo 8.00 val. iki 15.45 val., pietų pertrauka nuo 12.00 val. iki 12.45 val., o Vyžuonų biblioteka dirba pirmadieniais nuo 12.00 val. iki 14.00 val., antradieniais - šeštadieniais nuo 10.00 val. iki 18.00 val.

dviračių tako (Vyžuonų parke); užtikrinta vežimėlių manevravimo erdvė į parką vedančio tako laiptų aikštelėse (Vyžuonų, Krašunos, Dauniškio parkuose, iš dalies – Miesto sode); takuose su pakopomis yra įrengti turėklai (Miesto sodas).

➤ Siekiant kryptingai formuoti neįgaliųjų socialinės integracijos politiką, numatyti tinkamas priemonės ir vertinti jų poveikį, svarbu turėti reikiamus duomenis apie pastatų prieinamumą asmenims su negalia.

Naujai statomų, atnaujinamų ar rekonstruojamų pastatų ir statinių pritaikymas asmenims su negalia reglamentuotas teisės aktais, todėl tokių pastatų ir statinių atitiktis šių asmenų poreikiams tikrinama jų projektavimo metu. Jau pastatytų pastatų ir statinių pritaikymui teisės aktai reikalavimų ir/ar terminų nenumato, o savivaldybė net neturi duomenų apie jai priklausančių pastatų ir statinių bei infrastruktūros pritaikymą asmenų su negalia poreikiams. Tai mūsų, nuomone, yra trukdis, planuojant ir priimant sprendimus dėl statybos plano priemonių, skirtų asmenų su negalia socialinei integracijai.

2. Ar pakankami ir tinkami savivaldybės veiksmai organizuojant būsto ir jo aplinkos pritaikymą asmenų su negalia poreikiams?

Būsto pritaikymas – tai būsto ir jo aplinkos pertvarkymas, keičiant erdves ir (ar) panaudojant įrangą, taip pat paprastasis remontas, atliekant tiesiogiai su būsto pritaikymu neįgaliesiems pagal jų specialiuosius poreikius susijusius statybos darbus¹⁴. Būsto pritaikymas sudaro sąlygas asmenims su negalia laisviau judėti patalpose, aplinkoje bei naudotis būtiniaisiais prietaisais buityje. Būstas pritaikomas neįgaliesiems, turintiems judėjimo ir apsitarnavimo funkcijų sutrikimų.

Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatyme¹⁵ savivaldybės institucijoms nustatyta atsakomybė už objektų pritaikymą asmenims su negalia.

Utenos rajono savivaldybė būsto ir gyvenamosios aplinkos pritaikymą asmenims su negalia organizuoja ir vykdo vadovaudamasi Būsto pritaikymo neįgaliesiems tvarkos aprašu¹⁶, kuriame nustatyti pritaikymo darbų¹⁷ organizavimo būdai¹⁸, pagal kuriuos Utenos rajono savivaldybės būsto pritaikymo neįgaliesiems komisija¹⁹ priima atitinkamus sprendimus dėl einamųjų metų būsto

¹⁴ Būsto pritaikymo neįgaliesiems tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2019 m. vasario 19 d. įsakymu Nr. A1-103, 2 punktą (redakcija nuo 2023-04-01).

¹⁵ Lietuvos Respublikos neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo 11 straipsnio 3 dalis.

¹⁶ Būsto pritaikymo neįgaliesiems tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2019 m. vasario 19 d. įsakymu Nr. A1-103 (redakcija nuo 2023-04-01).

¹⁷ Galimų būsto pritaikymo darbų, įrangos ir jų įsigijimo bei keltuvų eksploatavimo išlaidų sąrašas, pateiktas Būsto pritaikymo neįgaliesiems tvarkos aprašo 4 priede (redakcija nuo 2023-01-17).

¹⁸ Kai asmens prašomas pritaikyti būstas patenka į einamųjų metų būsto pritaikymo sąrašą – administracija organizuoja visus būsto pritaikymo darbus; asmuo ar atstovas visus ar dalį būsto pritaikymo darbų organizuoja savarankiškai pats; kai asmens prašomas pritaikyti būstas nepatenka į einamųjų metų pritaikomų būstų sąrašą – asmuo ar atstovas pats savarankiškai organizuoja visus ar dalį būsto darbų, o likusią dalį organizuoja administracija, o patirtos išlaidos kompensuojamos, asmens būstui patekus į einamųjų metų sąrašą; skiriama būsto pritaikymo išlaidų kompensacija, kai asmuo ar atstovas parduoda nepritaiktą būstą ir perka visiškai ar iš dalies pritaiktą spec. poreikiams būstą (aprašo 8 p.).

¹⁹ Utenos rajono savivaldybės būsto pritaikymo neįgaliesiems komisija, patvirtinta Utenos rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2021 m. vasario 17 d. įsakymu Nr. AĮ-153 „Dėl Utenos rajono savivaldybės būsto pritaikymo neįgaliesiems komisijos sudarymo ir būsto pritaikymo neįgaliesiems darbų organizavimo“ (pakeistas 2022 m. kovo 15 d. įsakymu Nr. AĮ-364).

pritaikymo neįgaliesiems eilės sudarymo ir sprendimus dėl tolimesnių pritaikymo darbų organizavimo, priklausomai nuo to, ar komisijos sprendimu asmens prašomas būstas patenka ar nepatenka į einamųjų metų būsto pritaikymo sąrašą.

Vertindami būsto ir jo aplinkos pritaikymo procesus savivaldybėje, laikėmės nuostatos, kad būsto ir jo aplinkos pritaikymas organizuojamas:

- tinkamai, jeigu Būsto pritaikymo neįgaliesiems komisijos (toliau – Komisija) veiksmai atliekami laikantis Būsto pritaikymo neįgaliesiems tvarkos aprašo nuostatų;
 - pakankamai, jeigu būsto ir jo aplinkos pritaikymo procesas trunka ne ilgiau kaip 12 mėnesių.
- Vadovaujantis Būsto pritaikymo neįgaliesiems tvarkos aprašo²⁰ ir Komisijos darbo reglamento²¹ nuostatomis, Komisija ne vėliau kaip iki einamųjų metų birželio 1 d. turi sudaryti ir patvirtinti einamaisiais metais siūlomų pritaikyti būstų sąrašą.

Nesilaikant aukščiau minėtame apraše ir reglamente nustatyto termino, 2022 metų Utenos rajono savivaldybės būsto pritaikymo neįgaliesiems eilė ir jos pagrindu sudarytas 2022 metais siūlomų pritaikyti būstų sąrašas patvirtintas beveik vienu mėnesiu vėliau, t. y. 2022 m. birželio 28 d.²².

➤ Vadovaujantis Būsto pritaikymo neįgaliesiems tvarkos aprašu²³, Savivaldybės administracijoje gautas asmens ir/ar jo atstovo prašymas pritaikyti asmenims su specialiaisiais poreikiais būstą ir jo aplinką užregistruojamas, suteikiant registracijos numerį, o asmens prašomas pritaikyti būstas komisijos sprendimu įrašomas į būsto pritaikymo eilę. Savivaldybės administracija, gavusi naujus prioriteto suteikimą asmeniui pagrindžiančius dokumentus, prireikus atnaujina būsto pritaikymo eilę pagal Apraše²⁴ nurodytų prioritetų išdėstymo tvarką, o gavus papildomą finansavimą, teisės aktų nustatyta tvarka einamųjų metų siūlomų pritaikyti būstų eilė gali būti papildyta²⁵.

2021 metų pradžioje eilėje dėl būsto pritaikymo ar lėšų už techninės pagalbos priemonių įsigijimą²⁶ laukė 26 asmenys su negalia, iš jų 8 asmenų prašymai buvo gauti 2019 metais, 2 asmenų prašymai – 2020 metais (išskyrus asmenis, kurie pateikė prašymus atidėti darbus ir asmenis, kuriems komisija nusprendė neatlikti darbų) (žr. 1 pavyzdį), 2022 metų pradžioje eilėje dėl būsto pritaikymo ar lėšų kompensacijos laukė 13 asmenų, iš kurių 3 asmenų prašymai buvo pateikti 2020 metais, 4 asmenų – 2021 metais (žr. 2 pavyzdį):

1 pavyzdys

Prašymas Nr. BN-3 pateiktas 2019-01-23; prašymas Nr. BN-4 pateiktas 2019-01-16; prašymas Nr. BN-6 pateiktas 2019-01-23; prašymas Nr. BN-10 pateiktas 2019-03-01; prašymas Nr. BN-11 pateiktas 2019-02-11; prašymas Nr. BN-1 pateiktas 2020-01-02; prašymas Nr. BN-5 pateiktas 2020-02-11; prašymas Nr. BN-7 pateiktas 2020-03-05 ir kt.

²⁰ Būsto pritaikymo neįgaliesiems tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2019 m. vasario 19d. įsakymu Nr. A1-103, 13.4 papunktis.

²¹ Utenos rajono savivaldybės būsto pritaikymo neįgaliesiems komisijos darbo reglamento, patvirtinto Utenos rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2022 m. kovo 15 d. įsakymu Nr. AJ-364, 8.4 papunktis.

²² Utenos rajono savivaldybės būsto pritaikymo neįgaliesiems komisijos posėdžio 2022-06-28 protokolas Nr. BP-2.

²³ Būsto pritaikymo neįgaliesiems tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2019 m. vasario 19d. įsakymu Nr. A1-103, 22, 23 punktai.

²⁴ Ten pat, 4 punktas.

²⁵ Ten pat, 40 punktas.

²⁶ 2021 m. Utenos rajono savivaldybės būsto pritaikymo neįgaliesiems eilė Nr. 1 ir 2021 m. Utenos rajono savivaldybės būsto pritaikymo vaikų su negalia eilė, patvirtintos Utenos rajono savivaldybės būsto pritaikymo neįgaliesiems komisijos posėdžio 2021 m. gegužės 7 d. protokolu Nr. BP-3.

2 pavyzdys

Prašymas Nr. BN-10 pateiktas 2020-05-17; prašymas BN-30 pateiktas 2020-07-30; prašymas Nr. BN-52 pateiktas 2020-11-30; prašymas Nr. BN-1 pateiktas 2021-01-29 ir kt.

2021 metais 14-ai asmenų atlikti būsto pritaikymo darbai (1 asmuo pasirinko galimybę savarankiškai pritaikyti būstą ir gauti patirtų išlaidų kompensaciją), 4-iems vaikams su sunkia negalia kompensuotos lėšos už sensorinių priemonių įsigijimą, 2022 metais 10-iai asmenų atlikti būsto pritaikymo darbai (iš jų 3 negalią turintys asmenys pasirinko galimybę savarankiškai prisitaikyti būstą ir gauti patirtų išlaidų kompensaciją).

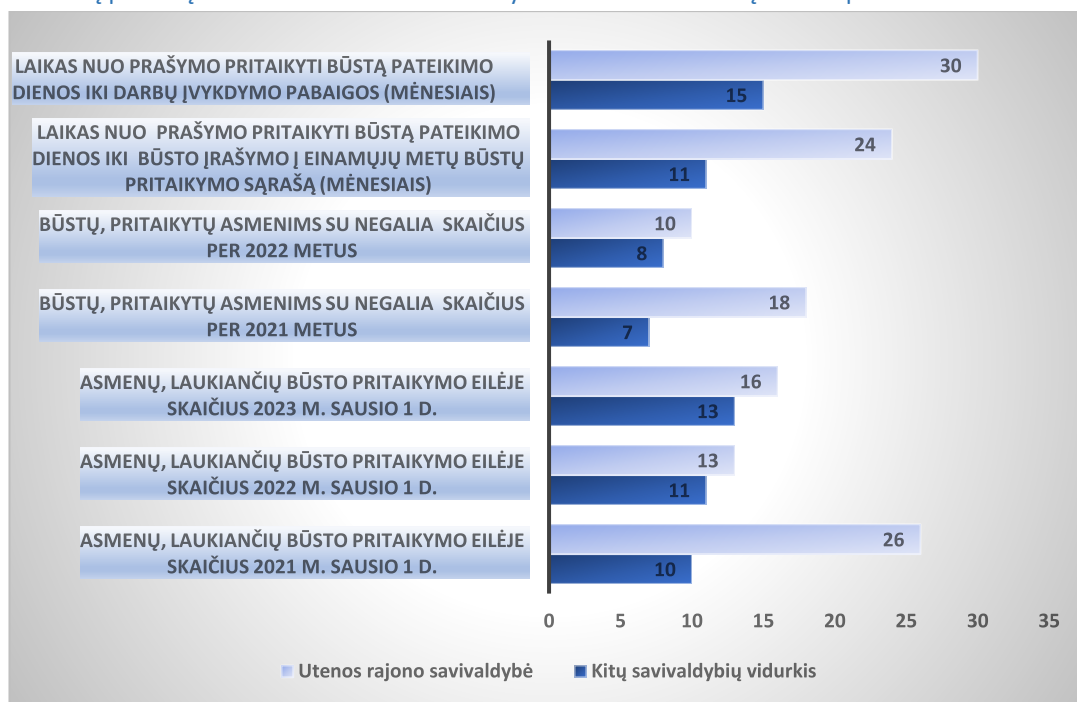
Pažymėtina, kad 2021 metais iš tais pačiais metais (2021 metais) pateiktų prašymų dėl būsto pritaikymo darbų nebuvo patenkintas nė vienas, išskyrus 4 prašymus kompensuoti lėšas, skirtas vaikams su sunkia negalia už įsigytas sensorines priemones; iš 2022 metais pateiktų prašymų tais pačiais metais būstas pritaikytas 1 asmeniui. Vidutiniškai būsto pritaikymo procesas Utenos rajono savivaldybėje užtrunka nuo 2 iki 2,5 metų (laikas nuo prašymo pateikimo dienos iki darbų įvykdymo pabaigos).

Kadangi teisės aktais nėra nustatyta būsto ir jo aplinkos pritaikymo proceso trukmė, siekdami įvertinti savivaldybėje esamą situaciją, apklausėme visas (60) savivaldybes²⁷, vertinimui naudojome 41 savivaldybės duomenis²⁸. Gauti atsakymai parodė, kad nepriklausomai nuo didesnio (lyginant su šalies savivaldybių vidurkiu) pritaikytų būstų ir laukiančių eilėje asmenų skaičiaus, būsto ir jo aplinkos pritaikymo procesai Utenos rajono savivaldybėje trunka dvigubai ilgiau (žr. 2 pav.).

²⁷ Utenos rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2023 m. balandžio 5 d. raštas Nr. 2-30 „Dėl informacijos suteikimo“.

²⁸ Tikslėnei analizei gauti, palyginti be Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Šiaulių, Panevėžio miestų pateikti duomenys. Aritmetinius vidurkius skaičiavome naudodami 41 savivaldybės (Akmenės r. savivaldybė, Anykščių r. savivaldybė, Biržų r. savivaldybė, Druskininkų savivaldybė, Elektrėnų savivaldybė, Ignalinos r. savivaldybė, Jonavos r. savivaldybė, Joniškio r. savivaldybė, Jurbarko r. savivaldybė, Kaišiadorių r. savivaldybė, Kalvarijos savivaldybė, Kauno r. savivaldybė, Kelmės r. savivaldybė, Kėdainių r. savivaldybė, Klaipėdos r. savivaldybė, Kretingos r. savivaldybė, Kupiškio r. savivaldybė, Lazdijų r. savivaldybė, Marijampolės savivaldybė, Mažeikių r. savivaldybė, Molėtų r. savivaldybė, Neringos savivaldybė, Pagėgių savivaldybė, Palangos miesto savivaldybė, Panevėžio r. savivaldybė, Plungės r. savivaldybė, Prienų r. savivaldybė, Raseinių r. savivaldybė, Rokiškio r. savivaldybė, Šakių r. savivaldybė, Šiaulių r. savivaldybė, Šilutės r. savivaldybė, Tauragės r. savivaldybė, Telšių r. savivaldybė, Trakų r. savivaldybė, Ukmergės r. savivaldybė, Varėnos r. savivaldybė, Vilkaviškio r. savivaldybė, Vilniaus r. savivaldybė, Visagino savivaldybė, Zarasų r. savivaldybė) pateiktus duomenis.

2 pav. Utenos rajono savivaldybėje vykdomų būsto ir jo aplinkos pritaikymo asmenims su negalia procesų trukmės palyginimas su šių procesų trukme kitose šalies savivaldybėse 2021-2022 metų laikotarpiu

Šaltinis – savivaldybių administracijų pateikti duomenys

Mūsų nuomone, Utenos rajono savivaldybėje gyvenantys žmonės, turintys negalią, per ilgai laukia eilėje, kol jų poreikiams pritaikomas būstas ir jo aplinka.

3. Ar savivaldybės ir savivaldybės subjektų interneto svetainėse pateikta informacija savarankiškai prieinama asmenims su negalia?

JT konvencijoje įtvirtinta informacijos prieinamumo būtinybė asmenims su negalia²⁹.

Lietuvos Respublikos neįgaliųjų socialinės integracijos įstatyme nustatyta, kad visos savivaldybių institucijos bei įstaigos teikia neįgaliesiems informaciją apie įgyvendinamas ir numatomas įgyvendinti Neįgaliųjų socialinės integracijos politikos priemones ir projektus, teikiamas paslaugas ir materialinę paramą. Visa informacija asmenims su negalia turi būti teikiama jiems prieinama forma³⁰. Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme vietos gyventojų informavimui nustatytas vienas iš reikalavimų savivaldybių interneto svetainėms – skelbiamas informacijos tekstas turi būti formuluojamas taip, kad būtų prieinamas neįgaliesiems³¹.

Bendrijų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms apraše³² (toliau – Aprašas) nustatyti reikalavimai įstaigų interneto svetainėms, jeigu jose pateikiama tikslinėms grupėms aktuali informacija³³ su išimtimi, kad įstaigos, išskyrus tas, kurių tikslinė grupė –

²⁹ Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencijos 9 straipsnio 1 punktą.

³⁰ Lietuvos Respublikos neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo 6 straipsnis (redakcija nuo 2021-01-01).

³¹ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 43 straipsnio 3 punktą (redakcija nuo 2023-04-01).

³² Bendrijų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms ir mobiliosioms programoms aprašo, patvirtinto LR Vyriausybės 2003 m. balandžio 18 d. nutarimu Nr. 480, 36 punktą.

³³ Informacija interneto svetainėse privalo būti prieinama (pasiekama naudotojams priimtinais būdais), valdoma (neturi reikalauti iš naudotojo veiksmų, kurių jis negali atlikti), suprantama (informacija arba veiksmas negali viršyti naudotojo suvokimo galimybių), tvari (vystantis technologijoms interneto svetainė turi išlikti pasiekama).

neįgalieji, gali nesilaikyti šių reikalavimų, jei įstaigai šių reikalavimų laikymasis sudarytų neproporcingą našta³⁴, tačiau įstatyme nėra įvardinta, kada tiksliai ši našta atsiranda.

Prieštaringas informacinės aplinkos pritaikymo asmenims su negalia teisinis reglamentavimas kelia problemų dėl informacijos prieinamumo žmonėms su negalia, nes nėra tiesioginio visoms be išimties įstaigoms įpareigojimo pritaikyti savo interneto svetaines. Taigi, įstaigoms palikta interpretacijos laisvė.

Audito metu vertinome, ar savivaldybės ir savivaldybės įstaigų internetinėse svetainėse pateikta informacija yra prieinama asmenims su negalia.

Vertindami laikėmės nuostatos, kad informacija yra savarankiškai prieinama, jei:

- visų aukščiau minėtų įstaigų interneto svetainėse aiškiai matomoje vietoje yra neįgaliesiems skirta piktograma su veikiančiais valdymo įrankiais;
- visų aukščiau minėtų įstaigų interneto svetainėse informacija apie paslaugas asmenims su negalia pateikta patogia forma, t. y. informacija surandama vadovaujantis „ne daugiau kaip trijų pelės paspaudimų“ taisykle³⁵.

Siektinu gerosios praktikos pavyzdžiu laikėme informacijos interneto svetainėse pateikimą lengvai suprantama kalba (angl. „easy-to-read“)³⁶.

Peržiūrėjus Utenos rajono savivaldybės, 10 biudžetinių (ne ugdymo) įstaigų, ir 5 viešųjų įstaigų, iš viso 16 subjektų³⁷ internetines svetaines, nustatyta, kad:

- iš audito metu vertintų 10 biudžetinių (ne ugdymo) įstaigų interneto svetainių tik 3-jų įstaigų (Utenos rajono savivaldybės priešgaisrinės tarnybos ir Utenos rajono savivaldybės Leliūnų socialinės globos namų, Utenos A. ir M. Miškinų viešosios bibliotekos) interneto svetainėse yra asmenims su negalia skirta piktograma su veikiančiais valdymo įrankiais; iš 5 viešųjų įstaigų tik 2-jų įstaigų (VŠĮ Utenos ligoninė ir VŠĮ Utenos turizmo informacijos centras) interneto svetainės pritaikytos asmenims su negalia (yra piktograma su valdymo įrankiais).

- visose įstaigose informacija interneto svetainėse pateikta patogia forma, t. y. vadovaujantis ne daugiau kaip 3 pelės paspaudimų taisykle.

➤ Lietuvoje, kaip ir visame pasaulyje, vis daugiau dėmesio skiriama informacijos pateikimui lengvai suprantama kalba³⁸. Ypač toks metodas reikalingas gyventojams su intelekto sutrikimais, nes

³⁴ Bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms ir mobiliosioms programoms aprašo, patvirtinto LR Vyriausybės 2003 m. balandžio 18 d. nutarimu Nr. 480, 41 punktą.

³⁵ Bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms ir mobiliosioms programoms aprašo, patvirtinto LR Vyriausybės 2003 m. balandžio 18 d. nutarimu Nr. 480 5 punkte nurodyta rekomendacija įstaigų interneto svetainėms – siekiant gerų įstaigų interneto svetainių lankomumo ir vartotojų pasitenkinimo rodiklių, informaciją svetainėse pateikti vadovaujantis trijų pelės paspaudimų taisykle, t. y. informaciją interneto svetainės lankytojas turi rasti trimis pelės paspaudimais.

³⁶ <https://www.ndt.lt/lengvai-suprantama-kalba-2/>

³⁷ Utenos rajono savivaldybė, Utenos daugiafunkcis sporto centras, Utenos švietimo centras, Utenos kultūros centras, Utenos A. ir M. Miškinų viešoji biblioteka, Utenos kraštotyros muziejus, Utenos r. sav. priešgaisrinė tarnyba, Utenos r. sav. visuomenės sveikatos biuras, Utenos rajono socialinių paslaugų centras, Utenos r. sav. Leliūnų socialinės globos namai, Utenos šeimos ir vaiko gerovės centras, VŠĮ Utenos pirminės sveikatos priežiūros centras, VŠĮ Utenos ligoninė, VŠĮ Klaros palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninė, VŠĮ Utenos turizmo informacijos centras, VŠĮ Utenos verslo informacijos centras.

³⁸ Terminas lengvai suprantama kalba (angl. „easy-to-read“) nurodo rašymo ar kalbėjimo būdą, kai kalba yra pritaikoma prie specialiųjų tam tikrų visuomenės grupių poreikių. Lengvai suprantama kalba parašyti tekstai išsiskiria tuo, kad juose trumpais ir aiškiais sakiniais perteikiama svarbiausia informacija kokia nors tema. Paprastai šalia tokio teksto pateikiami ir paveikslėliai, padedantys greičiau ir lengviau suprasti tą informaciją (2023 m. vasario 15 d. mokymų viešojo sektoriaus darbuotojams „Kaip parengti kiekvienam prieinamą informaciją?“ medžiaga).

įgalina šiuos asmenis savarankiškai priimti svarbius sprendimus, suteikia jiems daugiau galimybių: susipažinti su naujienomis, lygiavertiškai įsitraukti į visuomenės gyvenimą, pasinaudoti savo teisėmis³⁹. Lietuvoje jau turime gerųjų pavyzdžių, kai valstybinės institucijos (Vyriausioji rinkimų komisija 2019 metų Lietuvos Respublikos Seimo ir 2020 metų Lietuvos Respublikos Prezidento rinkimams parengė informaciją rinkėjams lengvai suprantama kalba, 2021 metais metinis Lietuvos Respublikos Prezidento pranešimas buvo išverstas į lengvai suprantamą kalbą), nevyriausybinės organizacijos, įvairios tarnybos, asociacijos ar draugijos savo iniciatyva parengia ir skelbia aktualią informaciją lengvai suprantama kalba. Informaciją lengvai suprantama kalba turėtų pateikti ir kitos šalies institucijos: ministerijos, savivaldybės, įvairios paslaugas teikiančios įstaigos bei organizacijos⁴⁰.

Audito metu atlikta savivaldybės ir savivaldybės subjektų interneto svetainių peržiūra parodė, kad savivaldybėje nėra subjektų, kurie tam tikrą informaciją internete pateikia ir lengvai suprantama kalba.

Mūsų nuomone, graži ir skatintina iniciatyva būtų Utenos rajono savivaldybės interneto svetainėje pradėti teikti atitinkamą informaciją, pritaikant ją prie specialiųjų tam tikrų visuomenės grupių poreikių, t. y. lengvai suprantama kalba (angl. „easy-to-read“).

4. Ar asmenų su negalia socialinei integracijai savivaldybės strateginiuose veiklos planuose suplanuotos priemonės yra rezultatyvios?

Socialinių paslaugų įstatyme⁴¹ nustatyta, kad savivaldybė atsako už socialinių paslaugų teikimo savo teritorijos gyventojams užtikrinimą, rengdama ir įgyvendindama savivaldybės socialinių paslaugų priemones, numatytas savivaldybės strateginiame plėtros plane ir (arba) strateginiame veiklos plane bei kasmet sudarydama socialinių paslaugų planą.

Audito metu laikėmės nuostatos, kad asmenų su negalia socialinei integracijai savivaldybės strateginiuose veiklos planuose suplanuotos priemonės yra rezultatyvios, jeigu:

- priemonės įgyvendinamos planuose numatytais terminais ir numatytomis apimtimis;
- visais atvejais suplanuoti priemonių rodikliai leidžia įvertinti lūkesčių patenkinimo lygį.

Utenos savivaldybės strateginiuose veiklos planuose⁴² Socialinės aplinkos plėtojimo programos uždavinio „Užtikrinti neįgaliųjų socialinę integraciją“ įgyvendinimui yra numatyta priemonė „Būsto pritaikymas neįgaliesiems“, kurios įgyvendinimui nustatyti rodikliai – pritaikytų neįgaliesiems būstų skaičius: 2021 metais – 10 vnt., 2022 metais – 11 vnt.

Nustatyta, kad 2021 metais asmenims su negalia buvo pritaikyta 18 būstų, t. y. 8 būstais daugiau nei numatyta savivaldybės strateginiame veiklos plane, 2022 metais – 10 būstų, t. y. 1 būstu mažiau nei buvo planuota. Taigi, strateginiuose veiklos planuose numatytas 2021 metais rodiklis buvo įgyvendintas (ir viršytas), o 2022 metais – neįgyvendintas.

³⁹ 2023 m. vasario 15 d. mokymų viešojo sektoriaus darbuotojams „Kaip parengti kiekvienam prieinamą informaciją?“ medžiaga.

⁴⁰ Ten pat.

⁴¹ Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo 13 straipsnio 1 punktas, 4 punkto 8 dalis.

⁴² Utenos rajono savivaldybės strateginis veiklos planas 2021-2023 metams, patvirtintas Utenos rajono savivaldybės tarybos 2021 m. sausio 28 d. sprendimu Nr. TS-5 ir Utenos rajono savivaldybės strateginis veiklos planas 2022-2024 metams, patvirtintas Utenos rajono savivaldybės tarybos 2022 m. sausio 27 d. sprendimu Nr. TS-4.

Tačiau kaip rodo audito ataskaitos 2 dalyje išdėstyti audito rezultatai, būsto ir jo aplinkos pritaikymui numatytas rodiklis – pritaikytų neįgaliesiems būstų skaičius – neparodo šios priemonės rezultatyvumo, todėl, mūsų nuomone, keistinas.

➤ Utenos rajono savivaldybės strateginiuose veiklos planuose⁴³ numatytos priemonės, skirtos viešosios paskirties pastatų ir viešųjų erdvių pritaikymui asmenims su negalia laiku neįgyvendinamos arba yra stabdomos (žr. 1, 2, 3 pavyzdžius):

1 pavyzdys

Savivaldybės strateginiame veiklos plane 2021-2023 metams⁴⁴ Infrastruktūros objektų plėtros programos (06) uždavinio „Modernizuoti ir atnaujinti viešąją infrastruktūrą“ (06.1.2) priemonės „Utenos baseino renovacija (SPA centro įrengimas)“ įgyvendinimas buvo numatytas 2023 metais. Savivaldybės strateginiame veiklos plane 2022-2024 metams⁴⁵ priemonė „Modernizuoti baseiną, pritaikant neįgaliesiems“ numatyta įgyvendinti jau 2022 metais. Šiuo metu⁴⁶ projekto įgyvendinimas sustabdytas, neįvykus viešųjų pirkimų procedūroms.

2 pavyzdys Savivaldybės strateginiame veiklos plane 2021-2023 metams Kokybiškos švietimo sistemos kūrimo ir jaunimo užimtumo programos (07) uždavinio „Gerinti ugdymo (-osi) paslaugų kokybę“ (07.1.1) įgyvendinimui buvo numatyta priemonė „Lavinamojo 1 terapinio kambario vaikams su specialiaisiais poreikiais įrengimas Krašunos progimnazijoje“, kurią buvo numatyta įgyvendinti 2021 metais. Savivaldybės strateginiame veiklos plane 2022-2024 metams šios priemonės įgyvendinimas buvo „nukeltas“ į 2022 metus. Tačiau šis projektas neįgyvendintas iki šiol⁴⁷ (Utenos Krašunos progimnazijos direktoriaus teigimu, darbus ketinama pradėti 2023 m. mokinių vasaros atostogų metu).

3 pavyzdys

Savivaldybės strateginiuose veiklos planuose⁴⁸ Kultūrinės veiklos programos (08) uždavinio „Skatinti kūrybinę veiklą ir meno įvairovę, stiprinant įstaigų materialinę bazę“ (08.1.1) įgyvendinimui numatyta 2023 m. priemonė „Utenos kraštotyros muziejaus V. Valiušio keramikos muziejaus parko sutvarkymo idėjos įgyvendinimas (įėjimo laiptų, <...> lifto judėjimo negalią turintiems asmenims įrengimas, vaizdo stebėjimo įrengimas, patalpų remontas). Šiuo metu⁴⁹ dar tik rengiamas parko sutvarkymo techninis projektas.

Savivaldybės planavimo dokumentuose planuojamos, tačiau laiku neįgyvendinamos priemonės, skirtos asmenų su negalia savarankiškumui ir gyvenimo kokybei gerinti, didina šių žmonių atskirtį.

⁴³Utenos rajono savivaldybės strateginis veiklos planas 2021-2023 metams, patvirtintas Utenos rajono savivaldybės tarybos 2021 m. sausio 28 d. sprendimu Nr. TS-5 ir Utenos rajono savivaldybės strateginis veiklos planas 2022-2024 metams, patvirtintas Utenos rajono savivaldybės tarybos 2022 m. sausio 27 d. sprendimu Nr. TS-4.

⁴⁴ Utenos rajono savivaldybės strateginis veiklos planas 2021-2023 metams, patvirtintas Utenos rajono savivaldybės tarybos 2021 m. sausio 28 d. sprendimu Nr. TS-5.

⁴⁵Utenos rajono savivaldybės strateginis veiklos planas 2022-2024 metams, patvirtintas Utenos rajono savivaldybės tarybos 2022 m. sausio 27 d. sprendimu Nr. TS-4.

⁴⁶ 2023 m. gegužės 30 d. duomenimis.

⁴⁷ 2023 m. gegužės 30 d. duomenimis.

⁴⁸ Utenos rajono savivaldybės strateginis veiklos planas 2021-2023 metams, patvirtintas Utenos rajono savivaldybės tarybos 2021 m. sausio 28 d. sprendimu Nr. TS-5 ir Utenos rajono savivaldybės strateginis veiklos planas 2022-2024 metams, patvirtintas Utenos rajono savivaldybės tarybos 2022 m. sausio 27 d. sprendimu Nr. TS-4.

⁴⁹ 2023 m. gegužės 30 d. duomenimis.

REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS

Laukiamas audito poveikis: surinkus ir apibendrinus informaciją apie savivaldybei nuosavybės teise priklausančių pastatų ir juose esančių patalpų pritaikymą asmenų su negalia poreikiams, bus galima ilgalaikėje perspektyvoje suplanuoti ir įgyvendinti priemonės, užtikrinančias asmenų su negalia galimybes gyventi savarankiškai bendruomenėje, gauti lygiavertes paslaugas pagal poreikius, naudojantis viešaisiais pastatais, internetinėmis svetainėmis, sutrumpinti būsto ir jo aplinkos pritaikymo terminus.

Pagrindinis audito rezultatas	Rekomendacija (pokytis, kurio siekiama)	Pokyčio vertinimo rodikliai ir jų reikšmės			Pokyčio rodiklio matavimo data ir periodiškumas pagal poreikį	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (pokyčio pasiekimo terminas)**		
		rodiklis	pradinė reikšmė, matavimo vienetas	siektina reikšmė, matavimo vienetas				
Utenos rajono savivaldybės administracijai:								
1 pagrindinis audito rezultatas. Nepakankamas savivaldybės viešosios paskirties pastatų pritaikymas su asmenimis su negalia neužtikrina jų poreikių	Surinkti ir apibendrinti informaciją apie savivaldybei nuosavybės teise priklausančių pastatų ir/ar patalpų, kuriose viešąsias paslaugas teikia savivaldybės subjektai, pritaikymą neįgaliųjų poreikiams; nustatytų prioritetų pagrindu ilgalaikėje perspektyvoje numatyti priemonės, užtikrinančias pastatų ir juose esančių patalpų savarankišką prieinamumą asmenims su negalia	Surinkta informacija apie pastatų/patalpų pritaikymą neįgaliesiems ir savivaldybės veiklos planuose numatytos priemonės, užtikrinančios pastatų ir juose esančių patalpų savarankišką prieinamumą asmenims su negalia	0 proc.	100 proc.	Sudarant savivaldybės planavimo dokumentus	2024-03-01		
		Priemonė**						
		Sudaryta darbo grupė informacijos surinkimui, įvertinimui ir plano dėl savivaldybei nuosavybės teise priklausančių pastatų juose esančių patalpų, kuriuose veiklą vykdo savivaldybės subjektai, pritaikymo neįgaliųjų poreikiams						
2 pagrindinis audito rezultatas. Būsto ir jo aplinkos pritaikymo procesai galėtų būti spartesni	Numatyti ir vykdyti priemonės, kurios užtikrintų būsto ir jo aplinkos pritaikymo procesų trukmės	Tais pačiais metais pateikti ir patenkinti būsto ir jo aplinkos pritaikymui prašymai, proc.	1 proc.	100 proc.	kasmet	2024-03-01		
		Priemonė**						

	sutrumpinimą iki dvylikos mėnesių	Utenos rajono savivaldybės administracija lėšų poreikį dėl didesnio finansavimo iš savivaldybės biudžeto teiks planuodama Utenos rajono savivaldybės 2024 m. biudžetą				
3 pagrindinis audito rezultatas. Savivaldybės ir savivaldybės subjektų interneto svetainės nepritaiktos asmenims su negalia	Utenos rajono savivaldybės interneto svetainėje įdiegti asmenims su negalia skirtą valdymo įrankį	Interneto svetainėje įdiegtas asmenims su negalia skirtas valdymo įrankis	0 vnt.	1 vnt.	vienkartinis	2023-12-31
		Priemonė** Utenos rajono savivaldybės interneto svetainėje įdiegtas asmenims su negalia skirtas valdymo įrankis				
3 pagrindinis audito rezultatas. Savivaldybės ir savivaldybės subjektų interneto svetainės nepritaiktos asmenims su negalia	Inicijuoti atitinkamos informacijos Utenos rajono savivaldybės interneto svetainėje teikimą lengvai suprantama kalba (angl. „easy-to-read“)	Interneto svetainėje informacija pateikta lengvai suprantama kalba (angl. „easy-to-read“)	0 vnt.	1 vnt.	vienkartinis	2024-12-31
		Priemonė** Atnaujinant Utenos rajono savivaldybės interneto svetainės struktūrą ir dizainą, bus galimybė įdiegti ir pradėti teikti informaciją lengvai suprantama kalba (ang. „easy-to-read“)				
4 pagrindinis audito rezultatas. Savivaldybės planavimo dokumentuose numatytos priemonės viešųjų pastatų pritaikymui asmenims su negalia laiku neįgyvendinamos, o būsto ir jo aplinkos pritaikymo rodikliai neatskleidžia šios priemonės rezultatyvumo	Būsto ir jo aplinkos pritaikymo asmenims su negalia priemonei įgyvendinti Savivaldybės strateginio planavimo dokumentuose patvirtinti rodiklius, kurie parodytų šios priemonės rezultatyvumą	Būsto pritaikymas negalią turintiems asmenims, dalis nuo bendro laukiančiųjų skaičiaus, proc.	40 proc.**	100 proc.	2024 m. sausio mėn., tvirtinant 2024-2026 m. strateginį veiklos planą	
		Priemonė** Būsto pritaikymas negalią turintiems asmenims, dalis nuo bendro laukiančiųjų skaičiaus, proc., siekiama/reali reikšmė 40 proc.				
Rekomendacijos savivaldybės subjektams:						
Pagrindinis audito rezultatas	Rekomendacija (pokytis, kurio siekiama)	Pokyčio vertinimo rodikliai ir jų reikšmės			Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (pokyčio pasiekimo terminas)**
		Rodiklis	Pradinė reikšmė*	Siektina reikšmė		
1 pagrindinio audito rezultatas. Nepakankamas viešosios	Atsižvelgiant į numatomus įstaigos veiklos organizavimo ar	Savivaldybės subjektų, į kuriuos asmenys su negalia gali	32 proc.	100 proc.	Utenos A. ir M. Miškinių viešoji biblioteka	Įstaiga nusimato pati, atsižvelgiant

paskirties pastatų pritaikymas su negalia neužtikrina jų poreikių	struktūrinius pokyčius (jei tokių yra), nustatytų prioritetų pagrindu numatyti ir inicijuoti veiksmus, užtikrinančius įstaigos valdomų ir naudojamų pastatų ir/ar patalpų savarankišką prieinamumą asmenims su negalia	savarankiškai patekti ir patalpose savarankiškai judėti dalis, palyginti su bendru tokių subjektų skaičiumi	33 proc.	100 proc.	Utenos kultūros centras	į rekomendaciją	
			17 proc.	100 proc.	Utenos kraštotyros muziejus		
		Priemonės**			Subjektas, įgyvendinantis priemones	Priemonių įgyvendinimo ir informavimo apie jį terminas	
		1. Patekimui į Tauragnų, Daugailių, Užpalių, Vyžuonų, Saldutiškio, Sudeikių, Kuktiškių, Klykių, Radeikių, Kaniūkų, Pačkėnų bibliotekas įrengti įvažą. 2. Kitas būdas - Tauragnų, Saldutiškio, Sudeikių, Kuktiškių bibliotekas perkelti į kitas patalpas. 3. Įrengti sanitarines patalpas Kirdeikių, Pakalnių, Juknėnų, Klykių, Antalgės, Kaniūkų bibliotekose. 4. Atsižvelgiant į bibliotekos lankytojų skaičių per metus, spręsti Antalgės, Radeikių, Kaniūkų, Pačkėnų bibliotekų reikalingumą. 5. Spręsti dėl galimybės įrengti liftą į Tauragnų, Pačkėnų bibliotekas.			Utenos A. ir M. Miškinių viešoji biblioteka		2024-2025 metai
		1. Patalpose, kuriose yra subjektai, įrengti elementus, trukdančius savarankiškam asmenų su negalia judėjimui: Tradicinių amatų centro „Svirnas“ sanitarinėse patalpose įrengti ranktūrius; A. M. Miškinių sodyboje įsigyti/įrengti mobilias pakylas (pandusus) pastatams, kuriuose yra aukšti slenksčiai.			Utenos kraštotyros muziejus		2024-07-31
		2. Pastatuose, kur žmonės su negalia gali naudotis tik I aukšte esančiomis patalpomis, atsižvelgiant į objektų technines sąlygas ir finansines galimybes, įrengti: Utenos kraštotyros muziejuje, Vytauto Valiušio keramikos muziejuje – liftą arba vertikalų keltuvą, arba laiptinį keltuvą, arba mobilų keltuvą; Meno centre – liftą arba vertikalų keltuvą, arba laiptinį keltuvą, arba mobilų keltuvą; sanitarinėse patalpose – remontą; Tauragnų krašto muziejuje – I -me aukšte reikalingas sanitarinių patalpų pritaikymas neįgaliesiems (durų praplatinimas, ranktūriai ir kt.), patekimui į II aukštą įrengti liftą arba vertikalų keltuvą, arba laiptinį keltuvą, arba mobilų keltuvą					2025-12-31
							2026-12-31
						2028-12-31	

		Nustatytam terminui Utenos kultūros centras rekomendacijos nepateikė			Utenos kultūros centras		
3 pagrindinio audito rezultatas. Savivaldybės subjektų interneto svetainės nepritaikytos asmenims su negalia	Atsižvelgiant į įstaigos finansines galimybes, priimti sprendimą dėl asmenims su negalia skirto valdymo įrankio įdiegimo interneto svetainėje	Interneto svetainės pritaikymas	0 proc.	100 proc.		Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (pokyčio pasiekimo terminas)**	
		Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija:					
		VšĮ Utenos verslo informacijos centras, Utenos rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras, Utenos švietimo centras, Utenos socialinių paslaugų centras, Utenos šeimos ir vaiko gerovės centras, Utenos kraštotyros muziejus, VšĮ Utenos pirminės sveikatos priežiūros centras, Utenos kultūros centras, VšĮ Klaros palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninė					Įstaiga nusimato pati, atsižvelgiant į įstaigos finansines galimybes ir kt. aplinkybes
		Priemonės**				Subjektas, įgyvendinantis priemones	Priemonių įgyvendinimo ir informavimo apie jį terminas
		Atsižvelgiant į naujausius teisės aktus, įstaigos internetinėje svetainėje bus įdiegta asmenims su negalia skirta piktograma su valdymo įrankiais, pasitelkiant informacinių technologijų specialistus				VšĮ Utenos verslo informacijos centras	2023-10-01
		Utenos rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras kreipėsi į internetinės svetainės administratorių ir vyksta derinimas dėl interneto svetainės pritaikymo neįgaliesiems				Utenos rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras	2023-10-01
		Po 2023 m. rugpjūčio 17 d. visų Utenos savivaldybės švietimo įstaigų svetainių administratoriams bus organizuoti mokymai, po kurių interneto svetainėje bus pateikta informacija lengvai prieinama asmenims su negalia				Utenos švietimo centras	Po mokymų
		Atsižvelgiant į Utenos rajono socialinių paslaugų centro finansines galimybes, sprendimo priimti asmenis su negalia valdymo įrankiui įdiegti interneto svetainėje 2023 Centras lėšų neturi. 2024 metų biudžeto plane bus numatytos lėšos asmenims su negalia valdymo įrankio įdiegimui Centro internetinėje svetainėje				Utenos socialinių paslaugų centras	Numačius 2024 m. biudžeto plane lėšas
		Įstaigos interneto svetainėje integruos piktogramą su veikiančiais valdymo įrankiais, kad pateikta informacija būtų savarankiškai prieinama asmenims su negalia				VšĮ Utenos pirminės sveikatos priežiūros centras	2023-08-14
Atsižvelgiant į centro finansines galimybes ir IT administratoriaus pastebėjimus ir				Utenos šeimos ir	2023-12-31		

		rekomendacijas, centro internetinėje svetainėje bus įdiegta asmenims su negalia skirta piktograma su veikiančiais valdymo įrankiais	vaiko gerovės centras	
		Atnaujinant muziejaus interneto svetainę, atsižvelgti į savivaldybių institucijų interneto svetainių pritaikymo neįgaliesiems vertinimo metodikos reikalavimus	Utenos kraštotyros muziejus	2023-12-31
		Nustatytam terminui Utenos kultūros centras priemonės rekomendacijai įgyvendinti nepateikė		
		Nustatytam terminui VšĮ Klaros palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninė priemonės rekomendacijai įgyvendinti nepateikė		

* Pradinė rodiklio reikšmė apskaičiuota remiantis audito duomenimis.

** Priemonės ir terminus joms įgyvendinti, rodiklius pateikė audituoti subjektai, kuriems buvo pateiktos rekomendacijos.

Savivaldybės kontrolierė

Daiva Karalienė

Savivaldybės kontrolieriaus patarėja

Dalia Petronienė

PRIEDAI

Audito ataskaitos „Fizinės ir informacinės aplinkos pritaikymas ir prieinamumas asmenims su negalia Utenos rajono savivaldybėje“
1 priedas

Santrumpos ir sąvokos

JT konvencija – Jungtinių tautų neįgaliųjų teisių konvencija

Savivaldybė – Utenos rajono savivaldybė

Savivaldybės administracija – Utenos rajono savivaldybės administracija

Savivaldybės subjektai – Utenos rajono savivaldybės administruojami subjektai (biudžetinės įstaigos ir jų padaliniai/skyriai, viešosios įstaigos, kurių dalininkė yra savivaldybė

Savivaldybės strateginio planavimo dokumentai – Utenos rajono savivaldybės strateginis veiklos planas 2021–2023 metams, patvirtintas 2021 m. sausio 28 d. Utenos rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. TS-5; Utenos rajono savivaldybės strateginis veiklos planas 2022–2024 metams, patvirtintas 2022 m. sausio 27 d. Utenos rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. TS-4

Specialusis poreikis – specialiosios pagalbos reikmė, atsirandanti dėl asmens įgimtų ar įgytų ilgalaikių sveikatos sutrikimų (neįgalumo ar darbingumo netekimo) ir nepalankių aplinkos veiksnių⁵⁰.

Aplinka – nuolydžiai, takeliai, skirti privažiuoti neįgaliojo vežimėliu prie būsto ir (ar) automobilio stovėjimo vietos, esantys prie individualaus ar daugiabučio namo, ar kito statinio, jei būstas yra įrengtas ne gyvenamosios paskirties pastate⁵¹.

Gyvenamoji aplinka – nuolydžiai, takeliai, skirti privažiuoti neįgaliojo vežimėliu prie būsto ar automobilio stovėjimo bei saugojimo vietos individualiam ar daugiabučiam namui (ar kitam statiniui, jei gyvenamosios patalpos yra įrengtos kitos nei gyvenamosios paskirties pastate) priskirtame žemės sklype⁵².

⁵⁰ Lietuvos Respublikos socialinės integracijos įstatymo 2 straipsnio 13 p.

⁵¹ Būsto pritaikymo neįgaliesiems tvarkos aprašo, patvirtinto LR socialinės apsaugos ir darbo ministro 2022 m. sausio 18 d. įsakymu Nr. A1-37 (redakcija nuo 2022 metų vasario 1 d.) 2.1 p.

⁵² Ten pat.

Audito ataskaitos „Fizinės ir informacinės aplinkos pritaikymas ir prieinamumas asmenims su negalia Utenos rajono savivaldybėje“
2 priedas

Audito apimtis ir metodai

Audito apimtis

Audito tikslas - įvertinti, ar Utenos rajono savivaldybėje rezultatyviai organizuojamas ir vykdomas fizinės ir informacinės aplinkos pritaikymas ir prieinamumas asmenims su negalia.

Pagrindiniai audito klausimai:

- ar pakankami savivaldybės veiksmai, pritaikant viešosios paskirties pastatus ir Utenos miesto parkus asmenų su negalia poreikiams;
- ar pakankami ir tinkami savivaldybės veiksmai, organizuojant būsto ir jo aplinkos pritaikymą asmenų su negalia poreikiams;
- ar savivaldybės subjektų interneto svetainėse pateikta informacija savarankiškai prieinama asmenims su negalia;
- ar asmenų su negalia socialinei integracijai savivaldybės strateginiuose veiklos planuose suplanuotos priemonės yra rezultatyvios.

Audituojami subjektai - Utenos rajono savivaldybės administracija ir savivaldybės administravimo subjektai.

Audituotas laikotarpis – 2021 – 2022 metai, esamos situacijos vertinimui – 2023 metų I ketvirtis.

Auditas atliktas pagal Tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus (TAAIS)⁵³.

Audito duomenų rinkimo ir vertinimo metodai

Audito ataskaitos skyriaus numeris ir pavadinimas	Taikyti duomenų rinkimo ir vertinimo metodai	Tikslas
1. Ar pakankami savivaldybės veiksmai, pritaikant viešosios paskirties pastatus ir Utenos miesto parkus asmenų su negalia poreikiams?	<p><u>Dokumentų peržiūra</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Nagrinėti teisės aktai: <ul style="list-style-type: none"> - JT neįgaliųjų teisių konvencija; - LR Vyriausybės 2021 m. lapkričio 10 d. nutarimu Nr. 933 patvirtinta 2021-2030 metų plėtros programos valdytojos LR SADM neįgaliesiems tinkamos aplinkos visose gyvenimo srityse plėtros programa; - LR socialinės apsaugos ir darbo ministro 2020 m. rugsėjo 8 d. įsakymu Nr. A1-817 patvirtintas Neįgaliųjų socialinės integracijos 2021–2023 metų veiksmų planas; - LR neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymas; - LR vietos savivaldos įstatymas; - LR statybos įstatymas; - Statybos techninis reglamentas STR 2.03.01:2019 „Statinių prieinamumas“, patvirtintas LR aplinkos ministro 2019 m. lapkričio 4 d. įsakymu Nr. D1-653; - Žmonių, turinčių negalią, teisės Lietuvoje – negalios politikos analizė, Lietuvos negalios organizacijų forumas, 2022 m.; - Neįgaliųjų reikalų komisijos prie Utenos rajono savivaldybės tarybos 2021 ir 2022 m. posėdžių protokolai ir jų registrai; 	<p><u>Įvertinti ar :</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - į visų audito metu vertintų savivaldybės subjektų pastatus ir/ar patalpas asmenys su negalia gali savarankiškai patekti ir/ar patalpos pritaikytos asmenų su negalia poreikiams; - Savivaldybės administracija turi informaciją apie visų savivaldybės valdomų ir naudojamų pastatų ir juose esančių patalpų pritaikymą asmenims su negalia

⁵³ 3000 TAAIS „Veiklos audito standartas“, prieiga per internetą <http://vkontrole.lt/page.aspx?id=350>

	<p>- Neįgaliųjų reikalų departamento interneto svetainė https://www.ndt.lt/; Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos interneto svetainė https://socmin.lrv.lt/.</p> <p><u>Stebėjimas:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - 48 savivaldybės subjektų pastatų/patalpų ir Utenos miesto parkų apžiūra jų buvimo vietoje; - Neįgaliųjų reikalų komisijos prie Utenos rajono savivaldybės tarybos 2023 m. sausio 5 d. posėdžio stebėjimas <p><u>Pokalbiai:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - su Neįgaliųjų draugijų atstovais; - su aplankyto savivaldybės subjektų darbuotojais 	
<p>2. Ar pakankami ir tinkami savivaldybės veiksmai, organizuojant būsto ir jo aplinkos pritaikymą asmenų su negalia poreikiams?</p>	<p><u>Dokumentų peržiūra:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Nagrinėti teisės aktai: <ul style="list-style-type: none"> - LR socialinių paslaugų įstatymas; - LR neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymas; - Būsto pritaikymo neįgaliesiems tvarkos aprašas, patvirtintas LR socialinės apsaugos ir darbo ministro 2019 m. vasario 19 d. įsakymu Nr. A1-103; - Savivaldybės administracijos 2021-2022 metų Būsto pritaikymo neįgaliesiems prašymų ir dokumentų registrai; - Savivaldybės 2021-2022 metų Būsto pritaikymo neįgaliesiems komisijos posėdžių protokolai; - Neįgaliųjų reikalų komisijos prie Utenos rajono savivaldybės tarybos 2021 ir 2022 m. posėdžių protokolai ir jų registrai; - Utenos rajono 2022 metų socialinių paslaugų planas; - Utenos rajono savivaldybės interneto svetainė; <p><u>Duomenų analizė</u></p> <p>Analizavome:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Utenos rajono savivaldybės administracijos Socialinių reikalų ir sveikatos apsaugos skyriaus 2021 ir 2022 m. Būsto pritaikymo neįgaliesiems prašymų ir dokumentų registrus (BN); - Utenos rajono savivaldybės administracijos pateiktas Būsto pritaikymo neįgaliesiems 28 asmenų būsto pritaikymo bylas (asmenų, kurie pateko į 2021-2022 m. būsto pritaikymo eiles). - Vidutinei būsto pritaikymo asmenims su negalia trukmei nustatyti, palyginamajai analizei naudojome iš 41 savivaldybės gautus duomenis. <p><u>Apklausa.</u></p> <p>Raštu apklausėme Lietuvos savivaldybių administracijas (60) dėl būsto ir jo aplinkos pritaikymo terminų. Atsakymus pateikė 47 savivaldybių administracijos. Duomenų analizei ir palyginimui naudojome 41 savivaldybės pateiktus duomenis</p> <p><u>Pokalbiai:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - su Savivaldybės administracijos Socialinių paslaugų ir sveikatos apsaugos skyriaus darbuotojais 	<p>Įvertinti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ar Utenos rajono savivaldybės būsto pritaikymo neįgaliesiems komisija, priimdama atitinkamus sprendimus dėl būsto pritaikymo neįgaliesiems eilės sudarymo, darbų organizavimo, laikosi Būsto pritaikymo neįgaliesiems tvarkos aprašo nuostatų; - kokia savivaldybėje būstų ir jo aplinkos pritaikymo asmenims su negalia vidutinė trukmė nuo prašymo pateikimo iki darbų pabaigos; - kaip sudaromos būstų pritaikymo eilės; - ir palyginti būsto pritaikymo procesų trukmę savivaldybėje su vidutine kitose Lietuvos savivaldybėse taikoma būsto pritaikymo procesų trukme.

<p>3. Ar savivaldybės ir savivaldybės subjektų interneto svetainėse pateikta informacija savarankiškai prieinama asmenims su negalia?</p>	<p><u>Dokumentų peržiūra</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Nagrinėti: <ul style="list-style-type: none"> - JR neįgaliųjų teisių konvencija; - LR Vyriausybės 2021 m. lapkričio 10 d. nutarimu Nr. 933 patvirtinta 2021-2030 metų plėtros programos valdytojos LR SADM neįgaliesiems tinkamos aplinkos visose gyvenimo srityse plėtros programa; - LR socialinės apsaugos ir darbo ministro 2020 m. rugsėjo 8 d. įsakymu Nr. A1-817 patvirtintas Neįgaliųjų socialinės integracijos 2021–2023 metų veiksmų planas; - LR vietos savivaldos įstatymas; - LR neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymas;- - Bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms ir mobiliosioms programoms aprašo, patvirtinto LR Vyriausybės 2003 m. balandžio 18 d. nutarimu Nr. 480. - Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymas; - Neįgaliesiems pritaikytų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainių kūrimo, testavimo ir įvertinimo metodinės rekomendacijos; - 2023 m. vasario 15 d. mokymų viešojo sektoriaus darbuotojams „kaip parengti kiekvienam prieinamą informaciją“ medžiaga; <p><u>Apžiūra:</u> ar interneto svetainės pritaikytos asmenų su negalia poreikiams:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Utenos rajono savivaldybės interneto svetainė; - 10 biudžetinių (ne ugdymo) įstaigų, 5 viešųjų įstaigų interneto svetainės; - kitų šalies viešųjų subjektų interneto svetainių pritaikymą neįgaliesiems <p><u>Pokalbis su:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Neįgaliųjų draugijų atstovais dėl informacijos interneto svetainėse prieinamumo asmenims su negalia 	<p>Įvertinti, ar:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Utenos rajono savivaldybės, savivaldybės subjektų interneto svetainėse aiškiai matomoje vietoje yra asmenims su negalia skirta piktograma su veikiančiais valdymo įrankiais; - visų aukščiau išvardintų subjektų interneto svetainėse informacija apie viešąsias paslaugas asmenims su negalia pateikta patogia forma, t. y. informacija surandama vadovaujantis „ne daugiau kaip trijų pelės paspaudimų“ taisykle; - yra galimybė pritaikyti Utenos rajono savivaldybės internetinėje svetainėje teikti atitinkamą informaciją, pritaikant lengvai suprantamą kalbą (ang. „easy-to-read“).
<p>4. Ar asmenų su negalia socialinei integracijai savivaldybės strateginiuose veiklos planuose suplanuotos priemonės yra rezultatyvios?</p>	<p><u>Dokumentų peržiūra</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Nagrinėti teisės aktai: <ul style="list-style-type: none"> - Utenos rajono savivaldybės strateginis veiklos planas 2021-2023 metams, patvirtintas Utenos rajono savivaldybės tarybos 2021 m. sausio 28 d. sprendimu Nr. TS-5; - Utenos rajono savivaldybės strateginis veiklos planas 2022–2024 metams, patvirtintas 2022 m. sausio 27 d. Utenos rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. TS-4; - Utenos rajono savivaldybės administracijos 2022 metų veiklos planas, patvirtintas Utenos rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2022 m. vasario 28 d. įsakymu Nr. AĮ-277 „Dėl Utenos rajono savivaldybės administracijos 2022 metų veiklos plano patvirtinimo“; 	<p>Įvertinti, ar:</p> <ul style="list-style-type: none"> - laikomasi savivaldybės strateginiuose planuose numatytų priemonių/rodiklių įgyvendinimo terminų; - savivaldybės planavimo dokumentuose nustatyti priemonių rodikliai, susiję su asmenų su negalia socialine integracija visada parodo tos priemonės rezultatyvumą

	<p>- Utenos rajono 2022 metų socialinių paslaugų planas, patvirtintas 2022 m. kovo 24 d. Utenos rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. TS-89.</p> <p><u>Pokalbiai</u></p> <p>- su Savivaldybės administracijos Teritorijų planavimo ir statybos skyriaus, Statybos ir infrastruktūros plėtros skyriaus darbuotojais.</p> <p><u>Apžiūra:</u></p> <p>Apžiūrėjome savivaldybės strateginiuose planuose numatytų 2021-2023 metais priemonių įgyvendinimo rezultatus jų buvimo vietoje</p>	
--	--	--

Audito ataskaitos „Fizinės ir informacinės aplinkos pritaikymas ir prieinamumas asmenims su negalia Utenos rajono savivaldybėje“
3 priedas

Informacija apie Utenos rajono savivaldybės pastatų ir/ar juose esančių savivaldybės subjektų patalpų pritaikymą asmenims su negalia

Eil. Nr.	Subjektai, į kuriuos asmenys su negalia gali savarankiškai patekti ir patalpose savarankiškai judėti	Subjektai, į kuriuos asmenys su negalia gali patekti ir judėti patalpose, tačiau patalpose yra elementų, trukdančių savarankiškam judėjimui (aukšti slenksčiai, siauros durys, nepritaikytos sanitarinės patalpos)	Subjektai, kuriuose asmenys su negalia gali naudotis tik pirmame aukšte esančiomis patalpomis	Subjektai, kurių patalpos nepritaikytos asmenims su negalia (asmenys su negalia į pastatą ir/ar į subjektą savarankiškai patekti negali)
1.	Utenos rajono savivaldybės administracija ir jos teritoriniai padaliniai – seniūnijos, 11 vnt.:			
1.1.			Utenos rajono savivaldybės administracija	
1.2.	Daugailių seniūnija			
1.3.			Saldutiškio seniūnija	
1.4.		Kuktiškių seniūnija		
1.5.	Leliūnų seniūnija			
1.6.				Sudeikių seniūnija
1.7.			Tauragnų seniūnija	
1.8.				Užpalių seniūnija
1.9.	Vyžuonų seniūnija			
1.10.				Utenos seniūnija
1.11.	Utenos miesto seniūnija			
Iš viso:	4 vnt. arba 37 proc.*	1 vnt. arba 9 proc.*	3 vnt. arba 27 proc.*	3 vnt. arba 27 proc.*
2.	Utenos A. ir M. Miškinių viešoji biblioteka ir jos padaliniai, 22 vnt.:			
2.1.	Utenos A. ir M. Miškinių viešoji biblioteka			
2.2.		Juknėnų biblioteka		
2.3.				Radeikių biblioteka
2.4.				Daugailių biblioteka
2.5.				Saldutiškio biblioteka
2.6.		Antalgės biblioteka		
2.7.	Leliūnų biblioteka			
2.8.		Pakalnių biblioteka		
2.9.	Sirutėnų biblioteka			
2.10.				Sudeikių biblioteka
2.11.				Klykių biblioteka
2.12.				Tauragnų biblioteka
2.13.		Kirdeikių biblioteka		
2.14.	Biliakiečio biblioteka			
2.15.				Pačkėnų biblioteka
2.16.	Vaikutėnų biblioteka			
2.17.				Kaniūkų biblioteka
2.18.				Užpalių biblioteka
2.19.				Vyžuonų biblioteka
2.20.	Vilučių biblioteka			
2.21.	Aukštakalnio biblioteka			
2.22.				Kuktiškių biblioteka
Iš viso:	7 vnt. arba 32 proc.*	4 vnt. arba 18 proc.*	0	11 vnt. arba 50 proc.*
3.	Utenos kultūros centras (UKC) ir jo skyriai, 9 vnt.:			

3.1.	Utenos kultūros centras			
3.2.	Daugailių UKC skyrius			
3.3.		Saldutiškio UKC skyrius		
3.4.		Kuktiškių UKC skyrius		
3.5.	Leliūnų UKC skyrius			
3.6.		Sudeikių UKC skyrius		
3.7.		Tauragnų UKC skyrius		
3.8.		Užpalių UKC skyrius		
3.9.				Vyžuonų UKC skyrius
Iš viso:	3 vnt. arba 33 proc.*	5 vnt. arba 56 proc.	0	1 vnt. arba 11 proc.*
4.	Utenos kraštotyros muziejus ir jo padaliniai, 6 vnt.:			
4.1.			Utenos kraštotyros muziejus	
4.2.		Utenos A. ir M. Miškinių literatūrinė-etnografinė sodyba		
4.3.			Vytauto Valiušio keramikos muziejus ir meno centras	
4.4.			Tauragnų krašto muziejus	
4.5.		Tradicinių amatų centras „Svirnas“		
4.6.	Laisvės kovų muziejus			
Iš viso:	1 vnt. arba 17 proc.*	2 vnt. arba 33 proc.*	3 vnt. arba 50 proc.*	0
Iš viso	15 subjektų arba 31 proc.*	12 subjektų arba 25 proc.	6 subjektai arba 13 proc.	15 subjektų arba 31

*Dalis savivaldybės subjektų, palyginti su bendru tos paskirties subjektų skaičiumi

Audito ataskaitos „Fizinės ir informacinės aplinkos pritaikymas ir prieinamumas asmenims su negalia Utenos rajono savivaldybėje“ 4 priedas

Asmenims su negalia nepritaikytų Utenos rajono savivaldybės pastatų ir/ar juose esančių savivaldybės subjektų patalpų pavyzdžiai

1 pav. Kuktiškių seniūnija ir kultūros centras

2 pav. Utenos A. ir M. Miškinų sodyba

3 pav. Tauragnų krašto muziejus ir biblioteka

4 pav. Saldučiškio seniūnija

7 pav. Pačkėnų biblioteka

5 pav. Sudeikių seniūnija

9 pav. Vyžuonų biblioteka

6 pav. Daugailių biblioteka

10 pav. Užpalių seniūnija

METADUOMENYS	
Pasirašomieji metaduomenys	
El. dokumento turinį aprašantys metaduomenys	El. dokumento pavadinimas (antraštė): Audito ataskaita „Fizinės ir informacinės aplinkos pritaikymas ir prieinamumas asmenims su negalia Utenos rajono savivaldybėje“; Dokumento rūšis: Ataskaita
Sudarytojas	Pavadinimas arba vardas ir pavardė: Utenos rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba; Kodas: 188705114; Adresas: Utenio a. 7, LT-28248 Utena; Sudarytojas yra: juridinis asmuo
Dokumento sudarymas	Sudarymo data: 2023-07-17 15:18
Dokumento registravimas	Dokumento registracijos Nr.: A-4; Registravimo data: 2023-07-17 15:22; Dokumentą užregistravusio darbuotojo vardas, pavardė: Daiva Karalienė; Dokumentą užregistravusio darbuotojo pareigos: Savivaldybės kontrolierius; Dokumentą užregistravusio darbuotojo struktūrinis padalinys:
El. parašo metaduomenys	Pasirašančio asmens vardas, pavardė: Dalia Petronienė; Pasirašančio asmens pareigos: Savivaldybės kontrolieriaus patarėja; Pasirašančio asmens struktūrinis padalinys: ; Pasirašymo data: 2023-07-17 15:18; El. parašo paskirtis: Pasirašymas;
El. parašo metaduomenys	Pasirašančio asmens vardas, pavardė: Daiva Karalienė; Pasirašančio asmens pareigos: Savivaldybės kontrolierius; Pasirašančio asmens struktūrinis padalinys: ; Pasirašymo data: 2023-07-17 15:21; El. parašo paskirtis: Pasirašymas;
El. parašo metaduomenys	Pasirašančio asmens vardas, pavardė: Daiva Karalienė; Pasirašančio asmens pareigos: Savivaldybės kontrolierius; Pasirašančio asmens struktūrinis padalinys: ; Pasirašymo data: 2023-07-17 15:51; El. parašo paskirtis: Pasirašymas;
Nepasirašomieji metaduomenys	
El. dokumento naudojimo metaduomenys. Techninė informacija	El. dokumento grupė: GeDOC; Elektroninio dokumento specifikacijos identifikatorius: ADOC-V1.0; Elektroninį dokumentą rengusios eDVS pavadinimas ir versija: Elpako v.20230713.1
El. dokumento klasifikavimas	Priskirtos bylos (tomo) indeksas (-ai): 1.10

PARAŠŲ DUOMENYS	
Parašo duomenys	
Būsena	-
Pasirašymo laikas	2023-07-17 15:18
Paskirtis	Pasirašymas
Formatas	Einamojo galiojimo (XAdES-EPES)
Pasirašiusio asmens duomenys	
Vardas, pavardė	Dalia Petronienė
Pareigos	Savivaldybės kontrolieriaus patarėja
Struktūrinis padalinys	
Sertifikato duomenys	
Turėtojas	DALIA,PETRONIENĖ
Leidėjas	EID-SK 2016
Galioja nuo/iki	2023-03-04 13:17 / 2028-03-02 23:59

Pasirašytų metaduomenų sąrašas	
Dokumento pavadinimas	Audito ataskaita „Fizinės ir informacinės aplinkos pritaikymas ir prieinamumas asmenims su negalia Utenos rajono savivaldybėje“, rūšis: Ataskaita
Sudarytojas	Utenos rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba, Kodas: 188705114, Adresas: Utenio a. 7, LT-28248 Utena, sudarytojas yra: juridinis asmuo
Dokumento sudarymas	Sudarymo data: 2023-07-17 15:18
Parašas	Pasirašė: Dalia Petronienė, pareigos: Savivaldybės kontrolieriaus patarėja, padalinys: , pasirašymo data: 2023-07-17 15:18, parašo paskirtis: Pasirašymas
Pasirašytų dokumentų sąrašas	
Audito ataskaita.pdf	
Parašo duomenys	
Būsena	-
Pasirašymo laikas	2023-07-17 15:21
Paskirtis	Pasirašymas
Formatas	Einamojo galiojimo (XAdES-EPES)
Pasirašiusio asmens duomenys	
Vardas, pavardė	Daiva Karalienė
Pareigos	Savivaldybės kontrolierius
Struktūrinis padalinys	
Sertifikato duomenys	
Turėtojas	DAIVA,KARALIENĖ
Leidėjas	EID-SK 2016
Galioja nuo/iki	2018-12-20 18:39 / 2023-12-19 23:59
Pasirašytų metaduomenų sąrašas	
Dokumento pavadinimas	Audito ataskaita „Fizinės ir informacinės aplinkos pritaikymas ir prieinamumas asmenims su negalia Utenos rajono savivaldybėje“, rūšis: Ataskaita
Sudarytojas	Utenos rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba, Kodas: 188705114, Adresas: Utenio a. 7, LT-28248 Utena, sudarytojas yra: juridinis asmuo
Parašas	Pasirašė: Daiva Karalienė, pareigos: Savivaldybės kontrolierius, padalinys: , pasirašymo data: 2023-07-17 15:21, parašo paskirtis: Pasirašymas
Pasirašytų dokumentų sąrašas	
Audito ataskaita.pdf	
Parašo duomenys	
Būsena	-
Pasirašymo laikas	2023-07-17 15:51
Paskirtis	Pasirašymas
Formatas	Einamojo galiojimo (XAdES-EPES)

Pasirašiusio asmens duomenys	
Vardas, pavardė	Daiva Karalienė
Pareigos	Savivaldybės kontrolierius
Struktūrinis padalinys	
Sertifikato duomenys	
Turėtojas	DAIVA,KARALIENĖ
Leidėjas	EID-SK 2016
Galioja nuo/iki	2018-12-20 18:39 / 2023-12-19 23:59
Pasirašytų metaduomenų sąrašas	
Dokumento pavadinimas	Audito ataskaita „Fizinės ir informacinės aplinkos pritaikymas ir prieinamumas asmenims su negalia Utenos rajono savivaldybėje", rūšis: Ataskaita
Sudarytojas	Utenos rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba, Kodas: 188705114, Adresas: Utenio a. 7, LT-28248 Utena, sudarytojas yra: juridinis asmuo
Dokumento registravimas	Dokumento registracijos Nr.: A-4; Registravimo data: 2023-07-17 15:22; Dokumentą užregistravusio darbuotojo vardas, pavardė: Daiva Karalienė; Dokumentą užregistravusio darbuotojo pareigos: Savivaldybės kontrolierius; Dokumentą užregistravusio darbuotojo struktūrinis padalinys:
Parašas	Pasirašė: Daiva Karalienė, pareigos: Savivaldybės kontrolierius, padalinys: , pasirašymo data: 2023-07-17 15:51, parašo paskirtis: Pasirašymas
Pasirašytų dokumentų sąrašas	
Audito ataskaita.pdf	

DOKUMENTO ATITIKIMAS SPECIFIKACIJAI (VALIDACIJA)	
Klaidos	
Klaidų nėra	